ԺԲ· ՏԱՐԻ 3285 (Ն. Տ.) 31 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1895 19 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1895 5 ՇԱՊԱՆ 1312 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	ղանեկան սուծաք	150
» »	Վեցամսեայ	» »	75
» »	Եռամսեայ	» »	40
Օտար երկիրներ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ	»	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միօրինակ		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ[illegible] թիւն
ետ չի [illegible]

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ

ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐ

Ա.

Երաժշտութիւնը միշտ սիրեր եմ. հոգւոյս ու սրտիս ամէն վիճակներուն մէջ, հզօր նպաստ մը եղած է այն ինծի համար։ Իմաստասիրութեան և բարոյականի չափ նպաստեր է հոգեկան դաստիարակութեանս, և այժմ, խոնջեալ միտքս ու հոգիս կ'որորէ քաղցրաւէտ ներդաշնակութեամբք, որ ցոյց կուտան անցեալը կապուտակային շուքի մէջ։

Չեմ կրնար ճշդիւ ըսել թէ ո՛ր առթիւ ունեցայ երաժշտութեան վրայ այն խանդավառ սէրը որ մինչեւ հիմա անդադար աճեր է յիս։ Կը յիշեմ որ մանկութեանս ժամանակ ոչ և իցէ ախորժալուր ձայն վրաս խորին տպաւորութիւն կ'ընէր։ Արուեստին բնաւ անգեակ չէի, լսածներս ընդհանրապէս արեւելեան միաձայն եղանակներ էին, երաժշտական հորիզոնս ասկէ աւելի ընդարձակ չէր։ Այդ հորիզոնը ընդլայնեցաւ ապա, բայց յետոյ։

1856ին, օգոստոսին կամ սեպտեմբերին, գիշեր մը, Մարսիլիոյ պանդոկներէն մէկուն մէջ անկողին մտեր էի։ Տակաւին մանուկ էի. առաջին անգամն էր որ Պոլսէն դուրս երկիրներ գտնուիլը ապշութեամբ իմացեր էի։ Բարիզ կ'երթայի, այն քաղաքը որոյ անունը միշտ լսեր էի և զոր երեւակայութիւնս չգիտեմ ինչո՞ւ ահով ու դողով կը նկատէր։ Քունս պիտի տանէր, ահա յանկարծ քաղցր ձայներ եկան ականջիս, դուրս ելայ անկողնէս, պատուհանը վազեցի ու տեսայ բազմաթիւ մարդիկ որ թեւ թեւի տուած, ուրախ զուարթ կ'երթային երգելով, բայց ոչ որպէս մինչեւ այն ատեն լսած էի երգել։ Ոչ միայն եղանակը գեղեցիկ էր, այլ երգուելուն մէջ այնպիսի ախորժելի բան մը կար որ յայտնութիւն մ'էր ինծի համար և զոր ապա պիտի իմանայի. այս է ներդաշնակութեան անժխտելի ազդեցութիւնը։

Այնուհետեւ՝ յայտնութենէ յայտնութիւն, ապշութենէ ապշութիւն ընթացայ։ Եռանդեամբ կ'ուսնէի երաժշտութիւնը. դասի օրերը կը սպասէի անհամբերութեամբ, կ'ուզէի դաշնակի ալ ուսման հետեւիլ. դժբախտաբար նիւթական արգելքներ կային։

Պիտի տեսնէք որ այդ նիւթական արգելքները փոխեցին գուցէ բախտս։

Ուսուցիչս թենօր էր. երբեմն ընտիր հատուածներ կ'երգէր մեզ. անոնց մէջէն կը յիշեմ Ռիկօլեթթօյի La donne é mobile և Թրովաթօրէի Ah! che la morte եղանակները զոր իտալերէն կ'երգէր զգայուն կերպով։ Քանի՛ քանի՛ անգամ զմայլած լսեր եմ անոր ձայնը և որքա՜ն փափագեր եմ տէր ըլլալ գեղեցիկ ձայնի՝ ոչ այլոց զարմացումը շահելու, այլ մանաւանդ սրտիս տենչը գոհացնելու համար։ Ուստի շարունակ կ'երգէի կարծելով թէ պիտի կարող ըլլամ՝ այս կերպով փափագիս լրման հասնիլ։ Օր մ'ալ ինծի թուեցաւ թէ ձայն ունիմ և թէ կարելի է զայն գեղեցկացունել ու զօրացունել երաժշտական բարձրագոյն վարժարանին դասախօսութեանց հետեւելով։ Վերոյիշեալ նիւթական արգելքները այս գովելի առաջադրութիւնս խափանեցին։ Քօղ մը նետեմ՝ սոյն տխուր անցելոյն վրայ ու նոր դառնամ։

Անհուն ուրախութիւն մը կը զգայի երբ քառասուն աշակերտք քառաձայն երգ մը երգէինք, «օբէրա»ներու մէջ կը ճգնէի սուր ձայնս լսեցունել, բայց հաւանական էր որ ինծ միայն լսելի կ'ըլլար. սակայն այս ալ կայ որ,—ինչպէս կը մտածէի յայնժամ,— ծափահարութեան արժանացող ամբողջութեան տարրներէն մին էր ձայնս, որոյ վրայ ունեցած համարումս աւելի չափաւոր սահմաններու մէջ բերելու հարկը տեսայ տասը չորս տարեկան ըլլալէս ետքը։ Ձայնս փոխուելով տկար թէնօր եղայ, և ապա երբ հրահանգները ընելու դժուարութիւն զգացի, յուսահատեցայ՝ կարծելով թէ բնաւ ձայն չունիմ։ Ետքէն իմացայ թէ բանաւոր առաջնորդութեամբ և պատշաճ դրութեամբ կարելի է ոչ միայն զօրացունել, այլ գեղեցկացունել ձայնը։

Օր մը ուսուցիչն մեզ թէ մեծ օբէրա պիտի երթանք։ Այն ի՜նչ խնդում. ընթրիք չկրցի ընել. ո՛վ կը մտածէր ուտել մինչ պիտի լսէինք Մէյէրպէրի Իւկընօ։ Հուրրա՛. տեսանք լուսաճաճանչ սրահը, ընտիր բազմութիւնը. ոսկեզօծ օթեակները ուր Բարիզու գեղեցկագոյն և ազնուական կանայք կը սփռէին իրենց շուրջը գեղոյ և ազնուականութեան բուրումներ։ Այդ շքեղ սրահը բնաւ չշլացուց զիս. ինչ որ ապշեցուց զիս՝ Թատերաբեմը և նուագածուներն էին։ Հիացած աչերս սեւեռած կը լսէի՝ ականջներս հմայուած։ Այն ատեն իմացայ թէ ինչ է գեղեցիկ ձայն, երգել, նուագել։ Խե՛ղճ դասատուս, որչա՜փ նուազեցաւ մտքիս մէջ արժանիքը. իրաւ է որ բաղդատութիւնը յաճախ վնասակար կ'ըլլայ ծանօթներու վրայ մեր ունեցած համարման։ Ցայնժամ իմացայ թէ մեր երկրէն դուրս կայ բարձրագոյն երաժշտութիւն մը զոր կը յայտնեն մեզ երգախաղք մեծանուն երաժշտապետաց։ Թէ՛ ուրախացայ եւ թէ տխրեցայ. ուրախութիւնս՝ այնպիսի փառաւոր ներկայացման մը հանդիսատես ըլլալուս, տխրութիւնս՝ մարդկային ձայնի կատարելութեան ունկնդիր ըլլալովս՝ իմ ձայնիս անբաւականութեան կատարեալ գիտակցութիւնը ունենալուս համար։

Կը մնար ինծի տեղեկանալ եկեղեցական երաժշտութեան, զոր բնաւ չէի լսած։ Օր մը Սէն-Սիւլբիս եկեղեցին հրաւիրուեցանք նոյն եկեղեցւոյ երաժշտապետին կողմէ որ մեր ուսուցիչը եղած էր։ Սա մեզ տարաւ աւագ խորանին ետեւ ուր երգիչները փոքր երգեհոնի մը ընկերակցութեամբ երգեցին պատարագը։ Ի՛նչ լսելով հիացայ, ապշեր էի, բայց եկեղեցական երաժշտութիւնը իւր վեհութեամբ զիս յափշտակեց և յուզեց. յայնժամ իմացայ սոյն երկու տեսակի տարբերութիւնը որ մեծ է՝ եթէ գրողը լաւ ըմբռնած ըլլայ զայն։

Նուագարանական երաժշտութիւնն ալ լսեցի «Բալէ տ'Էնտիւսթրի» կոչուած ցուցահանդէսի շէնքին մէջ։ Երկու հարիւր զինուորական նուագածուներ պիտի նուագէին չեմ գիտեր ո՛ր բարեսիրական նպատակի համար։ Կարծէի թէ այնքան բազմաթիւ նուագարանները լսելով պիտի խլանայի։ Որչա՜փ զարմացայ երբ լսեցի. երկու հարիւր նուագարանաց ձայները այնքան քաղցրաբոյր ներդաշնակութիւն մը կը կազմէին որ կարծէի թէ սակաւաթիւ նուագածուաց արդիւնք է, սակայն ամէնքն ալ կը մասնակցէին։

Բան մը կար որուն վրայ տակաւին գաղափար չունէի. մի՞թէ կարելի՞ էր բազում անձանց հատուած մը երգել տալ առանց նուագարանաց ընկերակցութեան։ Այո՛, դիւրին է, եթէ երգը միաձայն ըլլայ. բայց եթէ բազմաձա՞յն ըլլայ։ Զայն ալ լսեցի ու համոզուեցայ։ Բազմարուեստեան դպրոցին աշակերտաց մրցանակաբաշխութեան առթիւ, Բարիզու ձայնական խումբը մի քանի հատուածներ երգեց ի ներկայութեան նախարարապետին և խուռն բազմութեան հանդիսականաց։ Նուագարան բնաւ չկար. վարպետը նշան տալուն՝ ձայները միաբան կ'ելնէին, կը բարձրանային, իրարու կը խառնուէին ներդաշնակութեամբ, կը զօրանային, կը նուաղէին, կարծես թէ նուագարաններէն ելնէին։ Նախարարապետն ալ սքանչացած, «պարոն ըսաւ վարպետին դառնալով՝ յանուն կայսեր կը շնորհեմ քեզ Պատուոյ Լէգէոնը»։

Ց. Վ. ՍԱՃԸՄԵԱՆ

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կովկասեան Հայոց Բարեգործական ընկերութեան վերջին նիստին մէջ, որ տեղի ունեցեր է ի Թիֆլիզ, բժիշկ Պ. Նաւասարդեանի նախագահութեամբ, կարդացուեր է ընկերութեան 1893 տարւոյ գործառնութեանց հաշիւներն ու տեղեկագիրն որուն կ'երեւի հետեւեալն.

Ա.—Ընկերութիւնն ունեցած է 68 մշտական և 1570 տարեկան անդամներ, որոց 326ն ի Թիֆլիզ, իսկ մնացեալները գաւառներուն մէջ։ Ընկերութեան մասնաճիւղերէն ամէնէն շատ անդամ ունեցողն եղած է Երեւանինը՝ 220, ու ամէնէն քիչը Ախալքալաքինը՝ 22։

Բ.—Ընկերութիւնն ունի 17 մասնաճիւղ։ 1893 թուականին, մուտքը եղած է 53,703 րուպլի և ծախքը 40,301 ր.

Գ.—Այդ շրջանի միջոցին, ընկերութիւնն հետեւեալ գումարները ծախսած է. 12,833 ր. ուսումնարաններուն, 4001 ր. աղքատ աշակերտներու թոշակ, 2002 ր. գրադարան-ընթերցարաններուն, 2640 ր. չքաւորներուն բաշխուած, 2247 ր. ուսուցիչներու և ուսումնարաններու նպաստ, 11,084 ր. ընկերութեան պարտքերուն յատկացուած, 1477 ր. դիւանական ծախքեր, 552 ր. արհեստ սորվող աղքատ աշակերտներուն, 82 ր. գրքոյկներու հրատարակման, 3231 ր. պահեստի դրամագլխին աւելցուած։

1894 յունուար 1ին, Բարեգործական ընկերութիւնը պատրաստ դրամագլուխ ունէր 54,462 րուպլի։

ՋԼԱԽՏԱԲՈՒԺԸ

Փարիզի մէջ այժմ կը գտնուի բժիշկ մը որ հրաշալի բուժումներ կը կատարէ եւ արտասովոր միջոցներով կ'աղեկցունէ ջղախտաւորները։ Մտաւորական աշխատութիւններով զբաղող մարդիկ աւելի տրամադիր են ջղախտութեանց տառապելու։ Ֆիզիքապէս անգործ կենցաղը, աշխատութեան սենեակի ծանր մթնոլորտը ամէնէն արձակ օդին ազդեցութիւնը չունին առողջութեան վրայ։ Պէտք էր որ գրագէտները, առողջ ըլլալու համար, պարտէզ մը մշակէին. բայց ճշմարիտ պարտէզ մը թարմ հողով զոր ձեռքերնին չարժէին, և ոչ թէ այն խորհրդանշանական պարտէզը որ կը մշակուի մելան քսելով թուղթի վրայ և առտու իրիկուն ուղեղը փորելով։

Մեր տօքթօրը այս հիւծեալներուն, բնօրինակութեան կամ կանոնիչ գործերու այս զոհերուն դիմած է. «ինծի եկէք, ես հրաշալի գաղտնիքներ ունիմ որոնք պիտի երիտասարդացնեն ձեզ»։ Եւ անոնք վազեր են այս ձայնին։

* * *

Առաջին անձը որուն բժշկութեանը ձեռնարկեց, բանաստեղծ մըն էր անհունապէս փափուկ, որ հինգ տարի ի վեր չէր կրցած տող մը գրել, ոչ ալ գիշեր մը հանգիստ վայելել։ Նիհար էր, հիւծած, սովլուած ագտող, ձեռքերը դողդոջուն, աչքը վրդովիչ, քալուածքը սայթաքուն... տեսքը ցաւ կը պատճառէր, և իր բարեկամները կը տրտմէին մտածելով որ մեծ տաղանդ մը պիտի փճանար։

Մէկը զինք տարաւ յիշեալ բժիշկին։ Սա քննեց զայն, ախտացնեց, երկարօրէն խորհեցաւ, ներշնչուած երեւոյթ մ'առաւ և հարցուց.

—Ձեր կահերը ի՞նչ գոյն ունին։

—Բայց ամէն գոյներով կան, պատասխանեց բանաստեղծը քիչ մը զարմացած։

—Վնասակար է ատիկա... Այն ատեն կ'առողջանաք երբ ձեր շուրջը ճերմակ կահկարասի միայն գտնուի։ Սենեակնուդ պիտի ելլաք, ուրիշ մը պիտի բռնէք հինգերորդ յարկը, լայն ծառուղիի մը վրայ, ճերմակ թուղթով պիտի զգեցէք սենեակին պատերը և բոլոր կահերնիդ ճերմակ ներկել տաք, առանց բացառութեան, անկողինէն սկսեալ մինչեւ ձեր ճաշարանին սեղանը, և ճերմակ պնակներու մէջ կերակուր պիտի ուտէք, ու ճերմակ գինի պիտի խմէք և ճերմակ միսով պիտի սնանիք, զոր եփել չպիտի տաք այլ կտոր կտոր պիտի յօշոտէք քինքինայով համեմելով։ Կէտ առ կէտ հետեւեցէք իմ պատուէրիս, և ամսէ մը եկէք։

Կը հաւատա՞ք. բժիշկը լուրջ ըմբռնեց այս խորհուրդը։ Քիչ մը անհեթեթ կ'երեւար իրեն, բայց այն աստիճան յոգնած էր հիւանդութենէ որ միտքը դրաւ փորձել. տօքթօրին առաջարկած միջոցներուն տարօրինակութիւնն իսկ կը զուարճացնէր իր երեւակայութիւնը։ Հօֆմըն և Փօ գիշերներու մէջ միայն կը նմանէր։

Ուստի, կէտ առ կէտ հետեւեցաւ պատուէրին։ Փարիզ վազեց, տուն մը վերնայարկէն հանեց ընդարձակ աշխատանոց մը ուր աչք կուրցունող լոյս մը կը մտնէր. ծախեց իր ծաղկենկար գորգերը, իր քանդակուած պահարանները, ինքզինքը շրջապատեց հոլանտական կտաւով, մաքուր խասայով, անարատ քրէզոնով։ Եւ սանդի մը մէջ ծեծեց հաւու միս զոր հում հում լափեց, Նոր-Զելանտացիի մը պէս։ Եւ շաբաթ մը ետքը անսովոր կորով մը զգաց իր երակներուն մէջ. յիշողութիւնը ետ կը դառնար քանի հետ։ Տասնըհինգերորդ օրը գրեց առաջին երկու տուներն ոտանաւորի մը... ո՛վ ուրախութիւն... Եւ քսանըմէկերորդ օրը աւարտած էր իր ոտանաւորը, որ հրաշակերտ մը ըլլալու համար, վերադիր մը եւ երեք յանգեր կը պակսէին։ Երեւակայեցէք մեր մարդուն ուրախութիւնը... Իր ազատչին տունը վազեց, երախտագիտութեան արցունքներով թրջեց անոր ձեռքերը եւ խոստացաւ յաճախորդներ ու յաճախորդուհիներ զրկել։ Խօսքը բռնեց... Եւ որովհետեւ հռչակաւոր է, շատ համբաւաւոր և ամենուն սիրելի, իր բարեկամներէն անոնք որ տկարութիւններ կը զգան իրենց սրունքներուն մէջ, կամ գլուխնին կը ծանրանայ, կամ մազերու հիւանդութիւն կ'ունենան, անմիջապէս կ'երթան խորհուրդ հարցունել մեծ բժիշկին։

Իր աղբիւրներն անսպառ են։ Ամէն մէկ հիւանդի՝ անակնկալ դեղ մը կը գտնէ։ Հետեւեալ օրինակները ճիշդ են և զուարճացնելու համար հնարուած չեն, ինչպէս կրնայ ենթադրուիլ։

* * *

Կին մը կը տառապէր սիրտի ճնշումէ և երիկամունքի սաստիկ ցաւերէ։ Բժիշկը պատուիրեց որ ամէն առտու կառք նստի, Պոլոնեի անտառին մէկ ամայի ծառուղին երթայ, վար իջնէ, և, մինչ ձին սկսի ընդոստ երթալ, ինք կառքին ետեւէն վազէ՝ աղաղակներ արձկելով և փոփոխակի շարժել աջ բազուկն ու ձախ բազուկը... Այսպէս ալ եղաւ։ Հիւանդ կնոջ երիկամունքին ցաւը դեռ չէ անցած, բայց իր ճնշարգելութիւնը մեծապէս ամոքուած էր։ Եւ կինը սքանչացած յափշտակուած է։

Փարիզցի խոշոր վաճառական մը, շատ կերուխումի բրած ըլլալով, ստամոքսի ընդլայնումէ կը տառապէր։

—Պէտք է, ըսաւ անոր տօքթօրը, բոլորովին ետ կենաք հիւթեղ ուտելիքներէ։ Ձեր ննջասենեակին մէջ պիտի տեղաւորէք շատ մեծ շրջանակ մը որուն առջեւ գիշեր ցերեկ պիտի խորովին կէս երկոտասանեակ համեմուած հաւ և հինգ միս. այնպէս որ ելած ատեննիդ, պառկած ատեննիդ, քնացած ատեննիդ ձեր ռնգունքները տոգորուին բոլոր այդ միսերուն բուրումներով... Անտանելի զզուանք մը պիտի զգաք. ձեր սեղանին վրայ պարզ և գեղջական կերակուրներ միայն պիտի կրնաք դնել տալ. կաղինով խոշոր շերտ մը հաց պիտի ճաշակէք, սալէ պորանի պիտի ընթրէք։ Ասկից աւելին պէտք չէ ձեր քայքայուած առողջութիւնը զարմանելու համար։

Եւ մեր վաճառականը արդարեւ բուժուեցաւ. այս միլիոնատէրը, որ երբեմն Պ. Վանտէրպիլթի հետ իրարու ձեռքէ յափշտակել կուզէին համբաւաւոր խոհարար մը, կը շատանայ ճգնաւորի կենցաղով։

Վերջը չիգար եթէ թուենք այս բժիշկին կատարած հրաշքները ջղախտաւորներու վրայ։ Կը յիշուի պատմութիւնը մանկամարդ աղջկան մը որ սաստիկ գլխացաւէ մը աղէկցեր է տարի մը իր գրպանին մէջ պահելով կապոյտ գայլախազ մը. պատմութիւնը պատուաւոր պաշտօնատարի մը որ կաշիէ կլոր աթոռին վրայ երկար ժամանակ նստելէն յոգնած էր, որուն տօքթօրը պատուիրեց մարմարէ աթոռի մը վրայ նստիլ այսուհետեւ։ Եւ մարմարէ գեղեցիկ տախտակ մը տուաւ անոր, զոր տարաբախտ պաշտօնատարը ստիպուեցաւ ամենուրեք իր հետ պտըտցունել, մինչեւ իսկ իր բարեկամներուն ճաշարանը, մինչեւ թատրոններու օթեակները, և այդ աթօռին շնորհիւ վերստացաւ իր մտաւորական կատարեալ հաւասարակշռութիւնը։

* * *

Այժմ տօքթօրին համբաւը տարածուած է։ Անոր անուանը վրայ երդում կ'ընեն։ Իր հիւանդներուն վրայ ճշմարիտ հմայք մը ի գործ կը դնէ։ Վերջերս ծանուց թէ—հարստանալէ յետոյ—իր երկիրն, Հունգարիա պիտի երթայ։ Զայրոյթի պոռթկում մը տեղի ունեցաւ ի Բարիզ։ «Ետեւնուդ պիտի գանք» գոչեցին խեղճ ջղախտաւորները միաբերան։ Եւ այնքան յուզուեցան որ դարձեալ հիւանդցան և երկու ամիս խնամք պէտք եղաւ զանոնք նորէն հանդարտեցունելու համար։ Կ'ըսուի թէ տօքթօրը որոշած է պարբերաբար կրկնել այս սպառնալիքը և իր մտադրութեան մեկնումը ծանուցանել, իր հիւանդներուն զգայնականութիւնը փորձելու և տեսնելու համար թէ ո՛ր աստիճան սէր ունին իր վրայ։

Օ ՏԸ ՔՕԼՕՆԷԻ ՀՆԱՐԻՉԸ

Օ տը Քօլօնէի հնարիչը Ճօվաննի Մարիա Ֆարինա անուն 25 ամեայ իտալացի երիտասարդը, 1709ին, իր բնիկ գաւառէն գաղթած էր Հռենոսի եզերքներն բախտ փնտռելու։ Հոն կը ծախէր աճառ, հոտաւէտ իւղեր և զարդու առարկաներ՝ զորս Իտալիայէն բերել կուտար։ Իր համեստ խանութին մէջ կը գտնուէր նաեւ անուշաբոյր իւղ մը, որուն պատրաստութիւնն իւր գաղտնիքն էր։ Սոյն իւղին՝ իր բնակած քաղաքին անունը տուած էր, բնակչաց համակրանքն հրաւիրելու համար։ Բազմաթիւ տարիներու շարքին մէջ իր հնարած գիւտին համբաւը հազիւ թէ հռենոսական գաւառներու սահմաններէն անդին տարածուեցաւ։ Ֆարինա բաւական երկար ապրեցաւ՝ իր նշանաւոր գիւտին փառքն ու պարծանքը վայելելու համար և 1766ին, մեռաւ, գրեթէ 80 տարեկան։ Իր եղբօրորդին ժառանգեց անոր ստացուածքն ու գաղտնիքը, որ գործատունը մինչեւ 1792 կառավարեց և թողուց երեք որդի։ 1709էն ի վեր միայն տասը հոգւոյ յայտնուած է Քօլօնէի ջուրին գաղտնիքը։ Հնարիչ Ֆարինային պատրաստութեան ինքնագիր կերպը պահուած կայ բիւրեղեայ բաժակի մը ներքեւ, և այս ալ եռապատիկ գոց արկղի մը մէջ։ Հնարչին աշխատելու սենեակին մէջ դեռ կը գտնուի այն մեքենան, յորում իւղը մեղքի մը օգնութեամբ կը խառնուի։ Կազմածն՝ որ կարապի մեքենան կը յիշեցնէ, քարէ և երկաթէ շինուած է և կրկին դռներով կը փակուի։

Հոն մանողը կը նշմարէ կտոր կտոր տախտակներէ շինուած և մետաղի կտորներով դրուագուած սնտուկ մը, որ երբեմն շիշեր լեցնելու կը ծառայէր։ Մառանները այլ և այլ կարգերու բաժնուած են, թանձր պատերով իրարմէ անջատուած։ Հրդեհէն պահպանուելու համար իւրաքանչիւր խցիկ առանձինն ամուր փակուած է։ Այս կարգերուն մէջ Քօլօնէի ջրով լեցուն ահագին տակառներ զետեղուած են։ Տակառները եղեւնափայտէ պատրաստուած են։ Ալքօլը Նարպոնի շրջակայից խաղողէն կը պատրաստուի։ Հոն կը գտնուի նաեւ Ֆարինի գործածած օգնական զտարանը։ Ալքօլը Քօլօնէի ջուրի փոխարկելու համար՝ պէտք է ալքօլով կէս լեցուն տակառին մէջ իւղի խառնը թափել և ապա մինչեւ վեր ալքօլ լեցնել. 14 օրէն պատրաստ կ'ըլլայ։ Տակառին յատակը նստած կանանչ դիրտը պատուական միջոց է ընդդէմ յօդացաւի։ Թէեւ իւղի էութիւնը դեռ միշտ գաղտնիք մըն է, սակայն արդի քիմիաբանութեան գիտութիւնն ըստ մեծի մասին լուծած, մեկնած է։ Մառաններուն մէջ դեռ եւս 1750էն մնացած շիշեր կան։

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (24)

ԷՔԹՕՐ ՄԱԼՕ

ԸՆՏԱՆԵՕՔ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԷՆ ՊՍԱԿՈՒԱԾ

ՀԱՏՈՐ Ա.

Իրենցմէ քիչ մը հեռուն դրուած ուրիշ սեղանի մը առջեւ մօտ քառասուն տարեկան մարդ մը, կռճկուած բաճկոնակի մը մէջ ծանր և շիպ շիտակ, բարձրագիր գլխարկ մը դրած, խորին ուշադրութեամբ կը կարդար փոքր կազմուած գիրք մը։

—Պ. Պանտրն է. իր Հայր Մերը կը կարդայ, ըսաւ Ռօզալի ցած ձայնով։

Ցետոյ անմիջապէս, առանց յարգելու պաշտօնեային զբաղումը, խօսքն անոր ուղղեց.

—Պ. Պանտր, ահա փոքր աղջիկ մը որ անգլիերէն կը խօսի։

—Ա՛հ, ըսաւ մարդը առանց աչքերը վեր առնելու։

Եւ միայն երկու վայրկեան ետքը աչքն անոնց կողմը դարձուց։

—Are you an english girl? (Անգլիացի՞ աղջիկ մըն էք), հարցուց։

—No, sir, but my mother was, (Ոչ, տէր, բայց իմ մայրս անգլիացի էր)։

Առանց ուրիշ բառ մը արտասանելու, նորէն թաղուեցաւ իր խանդավառ ընթերցման մէջ։

Աղջիկները կաւարտէին իրենց ճաշը երբ թեթեւ կառքի մը թաւալումը լսուեցաւ ճամբուն վրայ, և գրեթէ անմիջապէս կեցաւ ցանկապատին առջեւ։

—Կարծես Պ. Վիւլֆրանի կառքն է, գոչեց Ռօզալի աշխուժիւ ելլելով։

Կառքը քանի մը քայլ եւս առաջացաւ և կեցաւ դրան առջեւ։

—Ինքն է, ըսաւ Ռօզալի դէպ ի փողոց վազելով։

Բերրին չհամարձակեցաւ տեղէն ելլել, բայց նայեցաւ։

Երկու մարդեր կը գտնուէին ցած անիւներով կառքին մէջ. երիտասարդ մը որ կը վարէր և սպիտակահեր ծերունի մը, տժգունադէմ, այտերուն վրայ կարմիր փոքր երակներով, որ անշարժ կը կենար, գլուխն յարդէ գլխարկ մը դրած, ու, թէեւ նստած, բարձրահասակ կ'երեւար։

Ռօզալի կառքին մօտեցած էր։

—Ահա մէկը, ըսաւ երիտասարդը որ կը պատրաստուէր վար իջնել։

—Ո՞վ է ան, հարցուց Պ. Վիւլֆրան Բէնտավուէն։

Ռօզալի պատասխանեց այս հարցման.

—Ես, Ռօզալին։

—Ըսէ մեծ մօրդ որ գայ հետս խօսի։

Ռօզալի տուն վազեց, և անմիջապէս ետ դարձաւ մեծ մօրը հետ որ կը շտապէր։

—Բարիլոյս, պարոն Վիւլֆրան։

—Աստծու բարին, Ֆրանսուազ։

—Ի՞նչ հրաման ունիք, պարոն Վիւլֆրան։

—Խնդիրը ձեր Օմեր եղբօրը վրայ է։ Իր տունէն կ'ուգամ. իր գինով կինը միայն գտայ որ բան մը հասկնալու կարողութիւն չունի։

—Օմեր Ամիէն կը գտնուի, այս իրիկուն տուն կը դառնայ։

—Ըսէք իրեն թէ իմացայ որ իր պարտէզը հանրային հաւաքումի մը համար վարձու տուեր է սրիկաներու, և թէ չեմ ուզեր որ այդ հաւաքումը տեղի ունենայ։

—Եթէ խօսք տուած ըլլայ։

—Խօսքը ետ կառնէ, ապա թէ ոչ հաւաքման յաջորդ օրը կը վռնտեմ զինքը. մեր վարձակալութեան պայմաններէն մէկն է այս. այդ տեսակ հաւաքումներ չեմ ուզեր։

—Ֆլէքզէլի մէջ կ'ըլլան։

—Ֆլէքզէլը Մարօքուր չէ, չեմ ուզեր որ իմ երկրիս մարդիկը Ֆլէքզէլի մարդոց պէս ըլլան, իմ պարտքս է անոնց վրայ հսկել. դուք Անժուի կամ Արթուաի թափառաշրջիկները չէք. մնացէք ինչպէս որ էք։ Ես այսպէս կ'ուզեմ։ Հասկցուցէք Օմերին։ Մնաք բարով, Ֆրանսուազ։

—Երթաք բարով, պարոն Վիւլֆրան։

Գործարանատէրը բաճկոնակին գրպանը խառնեց։

—Ո՞ւր է Ռօզալին։

—Հոս եմ, պարոն Վիւլֆրան։

Մարդը կարկառեց իր ձեռքը որուն մէջ տասը սուինոց մը կը փայլէր։

—Աս քուկդ է։

—Օ՛հ, շնորհակալ եմ, պարոն Վիւլֆրան։

Կառքը ճամբայ ելաւ։

Բերրին բառ մը չէր կորսնցուցած խօսքերէն, բայց ինչ որ Պ. Վիւլֆրանի խօսքերէն իսկ աւելի սաստիկ իր ուշը գրաւած էր, անոր իշխանական երեւոյթն ու այն շեշտն էր զոր կը դնէր իր կամքին արտայայտութեանը մէջ. «Չեմ ուզեր որ այս հաւաքումը տեղի ունենայ... ես այսպէս կ'ուզեմ։» Երբեք այս եղանակով խօսուիլը չէր լսած, որ միմիայնիկը յայտնէր թէ այդ կամք որքան հաստատուն ու անողոք էր, վասնզի անոր անտոյժ ու վարանոտ շարժումը չէր համաձայնէր իր խօսքերուն հետ։

Ռօզալի շուտով ետ դարձաւ զուարթ ու յաղթական երեւոյթով։

—Պ. Վիւլֆրան տասը սու տուաւ ինծի, ըսաւ դրամը ցուցունելով։

—Տեսայ։

—Միայն թէ Զէնօպի մօրքուրը չգիտնայ, պահելու համար ձեռքէս կառնէ։

—Կարծեցի թէ ձեզի չէր ճանչնար։

—Ի՛նչ, ինծի չճանչնա՞ր, կնքահայրս է։

—«Ո՞ւր է Ռօզալին» հարցուց երբ իր մօտն էիք։

—Հարկաւ, քանի որ չտեսներ։

—Չի՞ տեսներ։

—Չէ՞ք գիտեր որ կոյր է։

—Կո՞յր։

Ցոյժ ցած ձայնով այս բառը կրկնեց երկու երեք անգամ։

—Երկա՞ր ատենէ ի վեր կոյր է, ըսաւ։

—Երկար ատենէ ի վեր տեսողութիւնը կը տկարանար, բայց ուշադրութիւն չէին ըներ, կը կարծէին թէ զաւկին բացակայութեան վիշտն էր։ Առողջութիւնը՝ որ լաւ էր՝ գէշցաւ. կուրծքի հիւանդութիւններ ունեցաւ, և հազը վրան մնաց. և յետոյ, օր մը չտեսաւ՝ ոչ կարդալու, ոչ քալելու աստիճան։ Մտածեցէք երկրին մէջ տիրած մտատանջութիւնը, եթէ անիկա ստիպուէր ծախել կամ ձգել իր գործարանները։ Ա՛հ, այո, բան մը երեսի վրայ չձգեց, և շարունակեց աշխատիլ իբր թէ աչքերը բաց ըլլային։ Անոնք որ անոր հիւանդութեանը վրայ յոյս դրած էին տէր ըլլալու համար, իրենց տեղը նստան,— Ռօզալի ձայնը մեղմացուց,— եղբօր ու քրոջ զաւակները, և անօրէնը Պ. Թալուէլ։

Զէնօպի, սեմին վրայէն, գոչեց.

—Ռօզալի, անպիտան աղջիկ, պիտի գա՞ս։

—Կերակուրս նոր լմնցուցի։

—Սպասարկելու մարդ կայ։

—Բովերնուդ պիտի երթամ։

—Ինծի համար մի՛ նեղուիք։

—Այս իրիկուն տեսնուինք։

Եւ յամր քալուածքով, ակամայ, դէպ ի տուն ուղղուեցաւ Ռօզալի։

ԺԳ.

Անոր մեկնումէն ետք, Բերրին յօժարակամ նստած պիտի մնար այդ սեղանին առջեւ իբր թէ իր տունն եղած ըլլար։ Բայց հոն իր տունը չէր, քանի որ այդ բակը վարձուորներուն վերապահուած էր միայն, ոչ թէ բանուորներուն որոնք խարի փոքր բակին իրաւունք ունէին ուր ոչ նստարան, ոչ աթոռ, ոչ սեղան կար։ Ուստի ելաւ նստարանին վրայէն, և ըստ բախտի գնաց քայլամոլոր, առջեւն ելած փողոցներէն։

Բայց որչափ ալ կամաց քալէր, շուտով ամէնն ալ պիտի սպառէր, և որովհետեւ կը զգար թէ հետաքրքիր նայուածքներ կը հետեւէին իրեն որոնք թող չէին տար որ ուզած ատենը կենայ, աղջիկը չհամարձակեցաւ ետ դառնալ և անորոշակի մնալ նոյն շրջանակին մէջ։ Բլուրին վերեւը, գործարաններուն հանդէպ, Բերրին պուրակ մը նշմարած էր որուն կանանչ զանգուածը կը ստուերագծուէր երկինքին վրայ. հոն թերեւս մենութիւն պիտի գտնէր այդ կիրակի օրը, և կարենար նստիլ՝ առանց մէկուն ուշը գրաւելու։

Արդարեւ պուրակն ամայի էր, ինչպէս ամայի էին նաեւ անոր եզերքի դաշտերը, այնպէս որ անոր ծայրը կրցաւ երկննալ մամուռին վրայ, առջեւն ունենալով հովիտն և ամբողջ գեղը որ կը գրաւէր անոր կեդրոնը։ Թէեւ հօրը պատմածներէն աղէկ կը ճանչնար զայն, քիչ մը մոլորած էր ոլորտապտոյտ փողոցներուն լաբիւրինթոսին մէջ. բայց հիմակ որ վրան կը նայէր, կը գտնէր զայն այնպէս ինչպէս իրենց երկար ուղեւորութեան ատենը կը նկարագրէր իր մօրը, և այնպէս ինչպէս կը տեսնէր զայն իր անօթութեան ցնորականութեանց մէջ, իբրեւ աւետեաց երկիր մը, յուսահատօրէն մտածելով թէ պիտի կրնա՞ր երբեք հասնիլ հոն։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, 19/31 ՅՈՒՆՈՒԱՐ, 1895

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.— Երեսփ. ժողովն ու Լորտերու ժողովն 1895ի նստաշրջանը պիտի սկսին առաջիկայ երկուշաբթի, 5 փետր.։ Շատ մը նշանաւոր նստաշրջանի մը պիտի ըլլայ այս, ինչպէս անցեալ օր ալ կը պարզէինք։ Առ այժմ, Նախարարութեան անդամք երկրին ամեն կողմը կը պտտին, գլխաւոր կեդրոններու ժողովուրդը քաջալերելով որ վստահութիւն ունենան օրուան իշխանութեան վրայ։ Ապահով եղէք որ աղէկ բան մը պիտի ըլլայ, կ'ըսեն ամեն անոնց որք կը հարցնեն թէ Ազատականներու իշխանութենէն ո՛ և է բարիք պիտի վայելէ՞ ժողովուրդը,— մանաւանդ գործաւոր դասն, որ առաւել քուէի տէր ըլլալով, Նախարարները կ'աշխատին ներկայ տարւոյս ամրան կամ աշնան ատեն ունենալիք ընդհանուր ընտրութեանց մէջ անոր քուէին արժանի ըլլալ։

Լորտ Ռոզպէրի յաջորդաբար երեք տարբեր տեղ խօսեցաւ։ Ապա Սըր Ուիլեըմ Հարքուրթ շատ կարեւոր բանախօսութիւն մ'ըրաւ ի Տէրպի, որուն մէկ փոքր մասն յատկացուց օրուան արտաքին խնդիրներուն, և մեծագոյն մասն նուէր ըրաւ ներքին խնդիրներն որք ամենէն աւելի դժուարութիւն կը պատճառեն Նախարարութեան։ Խօսեցան նաև Պ. Ճէյմս Պրայս, Նախարար Հանրային շինութեանց, Պ. Ասքիթ, Ներքին գործոց, Պ. Էքլէնտ կրթական, և Լորտ Սբէնսըր, ծովային գործոց Նախարար։ Մի քանի օր յառաջ իրենց հակառակորդք, մանաւանդ Պ. Պալֆուր և Պ. Չէմպըրլէյն, պատասխանեցին նոյն քաղաքաց մէջ։

Ներքին գործոց նախարարն ի Հըլ արտասանած ճառը կոկիկ բովանդակութիւն մ'էր ազատական վարչութեան կատարած գործոց։ Ամենէն աւելի ծափահարուած մասն ի ստորեւ կը թարգմանենք։ Երեսփոխան Պ. Չարլզ Ուիլսըն, մեծ գործարանատէր նոյն գաւառին, հետեւեալ առաջարկը ներկայացուցած էր ժողովոյն վաւերացման.

«Այս ժողովս (Միթինկ) իւր խորին երախտագիտութիւնը կը յայտնէ հրաժարեալ ծերունի վարչապետին՝ անընդհատ և անհամեմատելի ծառայութեանց համար զորս երկրին մատուցած է իւր հանրային կենաց վաթսուն տարիներուն մէջ։ Ժողովս կը յուսայ որ նա բաւական երկար պիտի ապրի տեսնելու համար այն ներքին բարենորոգմանց գործադրութիւն որոց համար այնքան աշխատած էր, և զորս ի գլուխ հանել հաստատ առաջադրութիւնն է ազատական կուսակցութեան։ Ժողովս շնորհակալութիւն կը յայտնէ կառավարութեան՝ այն սքանչելի և բարերար բարենորոգումներուն համար զորս մուծած է օրէնսդրութեան ու վարչութեան մէջ, և որք իրագործուած են հակառակ յամառ թշնամութեան որուն նախարարութիւնը նշաւակ եղաւ իւր իշխանութեան կարճատեւ միջոցին մէջ։ Ժողովս Լորտ Ռոզպէրիի և իւր պաշտօնակիցներուն կը յայտնէ կատարեալ վստահութիւն, և կը խոստանայ ազատական կուսակցութեան սրտագին աջակցութիւնն այս քաղաքի և այս գաւառի մէջ։»

Պ. Ասքիթ այս որոշման վրայ խօսելով, ըսաւ. «Դուք թարգման եղաք այն ցաւին զոր մեզ ամենուս պատճառած է մեր պատկառելի և մեծանուն պետին կորուստը։ Բայց թէպէտ կորուսած ենք զինք և ա՛լ անոր տեղն անոր պէս մէկը չենք կրնար դնել, բայց կը մխիթարուինք խորհելով որ այն գործ որուն կ'աշխատինք՝ իւր նախաձեռնութեամբ սկսուած գործն է, և իւր հանճարը մեզ կ'ընկերանայ բոլոր երկայնութեամբ այն ճամբուն ընդ որ կ'անցնինք։ Կ'ըսէք նաև ձեր որոշմամբ, թէ կատարեալ վստահութիւն կը տածէք Ն. Վեհափառութեան արդի նախարարութեան վրայ, կը խնդրեմ որ իմ հետս քննէք թէ այս վստահութիւն արդարացի՞ է, ի նկատի առնլով ինչ որ ըրինք ցարդ, ինչ որ փորձեցինք ընել, և ինչ որ պատրաստ ենք ընել յետ այսորիկ։ Ահա գրեթէ երեք տարիէ ի վեր իշխանութեան վրայ ենք, և կը հարցնեմ թէ մեր կառավարութեան ո՞ր պաշտօնարանին դէմ արդարացի քննադատութիւնք կրնան ուղղուիլ։ Արտաքին գործոց պաշտօնարանին դէմ կրնա՞ն բան մ'ըսել։ Խաղաղութիւնը պահպանեցինք. Նոր բարեկամութիւններ շահեցանք, առանց հրաժարելու հին բարեկամութիւններէ։ Հաշտարար բանակցութեամբ կարգադրեցինք միջազգային դժուարութիւններ, և ո՛ր խնդրին մէջ որ պէտք եղաւ, չվարանեցանք ուժով և հաստատ խօսելու։ Ինչ, մեր ելմտակա՞ն մատակարարութիւնը պիտի քննադատեն։ Բարեբախտ կ'ըլլայինք եթէ մեր անցեալ տարւոյ ելմտացոյցը բաղդատութեան դնէին նախորդ վեց տարիներու ելմտացոյցներուն հետ երբ Միութենականք իշխանութեան վրայ էին։ Գալով կրթական գործերուն, կը հարցնեմ ձեզ թէ ո՞ր նախարար իմ պատուարժան պաշտօնակցէս Պ. Էքլէնտէ աւելի կենդանացուցած, ուժովցուցած և ընդարձակած է մեր ազգային կրթական, մանաւանդ Նախակրթական դրութիւն։ Միթէ՞ Պետութեան ու գործաւոր դասուն յարաբերութեանց նշանակելի բարւոքում մը չեղա՞ւ մեր օրով։ Ամեն պաշտօնարանի մէջ անխտիր պիտի տեսնէք նոր ոգիի մը գործունէութիւնը։ Խնդրեմ բաղդատեցէք Պետութեան գործարանաց գործաւորներուն աշխատութեան արդի պայմանները այն պայմանաց հետ զոր կը գտնուէին երբ մեր իշխանութեան անցանք։ Իռլանտայի մէջ ինչ ըրինք. Պատժական բացառիկ օրէնքը վերուցինք և անոր տեղ սովորական օրէնքով շատացանք։ Իռլանտայի վարիչ Պ. Ճոն Մորլիի մատակարարութեան կերպն ի դերեւ հանեց քննադատներուն ամեն յոռի գուշակութիւնները։ Անոր վրայօք կ'ըսէին թէ գրագէտ մ'է, փրանսական գաղափարներով տոգորուած, ժաքոպէն արմատականի մը համոզումներով և վարդապետական մարդու մը խառնուածքով։ Կ'ըսէին թէ այսպիսի մարդ մը Իռլանտական քաղաքականութեան շփոթութեանց մէջ մտնել և անոր գլխուն փաթթել գործ մը որ գրաւած էր Քրոմուէլի մը և Պ. Պալֆուրի (ծիծաղ) բոլոր կարողութիւնները, դատապարտել է զնա անխուսափելի անյաջողութեան, որոյ հետեւանքը պիտի ըլլար եւս քան զեւս խառնակում Իռլանտական գործերու։ Եւ սակայն, «վարդապետական» ու «վերացական» համարուած Պ. Ճոն Մորլի յաջողեցաւ հոն ուր ի դերեւ ելած էին «գործնական» մարդոց ջանքերն ու ձեռնարկները։ Օրէնքն ի գործ դրուեցաւ անյողդողդ կերպիւ, բայց մարդասիրութեամբ և վարպետութեամբ, և եթէ վաղը գործէ քաշուինք Պ. Մորլի բաւական յիշատակներ կը թողու Իռլանտայի մէջ։

«Տարի մը առաջ, խնդիրն հասուն կերպիւ քննելէն ետքը, Խորհրդարանէն խնդրեցինք մեծագումար վարկ մ՝ նոր նաւեր շինելու համար և նաւատորմի մարդոց թիւն աւելցնելու համար, որպէս զի մեր մարտանաւերուն հրամատարներն առաջին կարգի մարդիկ ըլլան և ամեն ծառայութիւնք պէտք եղածին պէս կատարուին անոնց մէջ։ Այս ծախքեր բնականապէս պիտի աւելնան։ Աւելի մեծ զոհողութիւնք հարկ պիտի ըլլան առաջիկայ ելմտական տարւոյն մէջ։ Ինչո՞ւ համար յանձնարարեցինք այս ծախքեր։ Սպառազինութեանց մասին զանազան ազգերու մէջ ծագած յիմարական մրցումին մասնակցելու նպատակաւ չէր։ Մեր համոզումն է թէ ծովերու վրայ Անգլիոյ գերիշխանութիւնն ո՛չ միայն էական պայմանն է պաշտպանելու համար մեր լայնածաւալ Տէրութիւն, այլ և լաւագոյն երաշխաւորութիւնն է զոր պետական մարդիկ կրնան գտնել աշխարհի խաղաղութեան պահպանման համար։» (Յորքշայր Մըրքիւրի.)

Ասոնք շատ աղէկ։ Բայց ի՞նչ օգուտ որ ընտրող դասակարգն ազատական վարչութեան այս ամեն ծառայութիւնները գնահատել չի թուիր, քանի որ իրարու ետեւէ կարգ մ'ընտրութեանց մէջ հակառակորդներուն իրաւունք տուաւ։

ԿԱԹՈԼԻԿՆԵՐՈՒՆ ՄՐՑՈՒՄՆ Ի ՀԱԲԷՇՍՏԱՆ

Հաբէշստան ղրկուած կրօնական մարմինը խորունկ սրտայուզութիւն պատճառեր է կաթոլիկ միսիոնարական մարմնոյն մէջ որ հոն կը գտնուի արդէն։ Այս կաթոլիկ միսիոնարութիւն բաղկացեալ է Լազարիստներէ որք Փրանսացի են։ Վեր. Թօրէնի անօրէնութեան ներքեւ գտնուող այս փրանսացի միսիոնարք կը վախնան որ Հաբէշստան եկած ռուս «փոփ»երը (եկեղեցականները) պիտի քանդեն կաթոլիկ եկեղեցականութեան ազդեցութիւնն, և պիտի փճացնեն իրենց բոլոր աշխատութեան արդիւնքն, յօգուտ օրթոտոքս եկեղեցւոյ։ Կաթոլիկ միսիոնարներու ուրիշ հնարք չէ մնացեր բայց եթէ ազդարարել Հաբէշներուն թէ «ռուս եկեղեցին հաւատակից չէ Հաբէշ Եկեղեցւոյն, «որովհետեւ Ռուսք կը պատուեն զՍ. Լէոն, զոր Հաբէշք կը նկատեն իբրեւ բռնաւորագոյն հալածիչն [illegible]։»

Շատ հաւանական է որ Ս. Լէոնի մասին Լազարիստներուն բանը ճիշդ ըլլայ։ Բայց սակէ չի հետեւիր անշուշտ թէ Հաբէշ Եկեղեցին աւելի մօտ է կաթոլիկ Եկեղեցւոյն քան օրթոտոքս Եկեղեցւոյն։ Որչափ գիտենք, աւելի հիմնական կէտերու վրայ Հաբէշք տարբեր կը խորհին Լատիններէն։

ՓՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ. — Ներքին գործոց նոր Նախարարն, որ վարչապետէն ետքն ամենէն ազդեցիկ անձնաւորութիւնն է Նախարարութեան մէջ, Պ. Լէկ, 38 տարեկան է։ Անցեալ տարիէն ի վեր մտած է Նախարարական ասպարէզի մէջ։ Բայց քանի մը տարիէ ի վեր հրապարակի վրայ ծանօթ է իբրեւ փաստաբան և իբրեւ բանաստեղծ։ Փրանսական Ակադեմիան պսակած է անոր քնարերգական բանաստեղծութեանց երկու հատորը։ Ժամանակ մը ամենէն եռանդուն անդամներէն էր Հայրենասիրաց Դաշնակցութեան, որոյ պետն էր ուրիշ բանաստեղծ մը, Պ. Փոլ Տէրուլէտ։

—Պ. Շ. Տիւփիւի Նախարարութեան մէջ ելմտական նախարար Պ. Փօէնքարէ, որ նոր կազմակերպութեան մէջ կրթական և կրօնական նախարար եղաւ, 35 տարու է։ Առաջ փաստաբան էր, և 1886ին դիւանապետ եղաւ երկրագործական Նախարարութեան։ 1887 յուլիս ամսուն Մէօզի գաւառին մէջ հանրապետական ընտրելի եղաւ, և 46,000 քուէից 35,000ն ստանալով ընտրեցաւ։ Երեսփ. ժողովոյ մէջ մտնելուն ո՛չ մէկ խմբակի յարեցաւ, բայց առաւելապէս չափաւոր գաղափարներ կը դաւանի։ 1889ին, Փոմէրոյի շրջանակին մէջ ընտրեցաւ. ընդդէմ Պ. Ժէբարտէն միապետական ընտրելոյն։

— Դատական Նախարար Պ. Թրարիէօ 55 տարեկան է։ Ի Փարիզ փաստաբան, յետոյ Պորտոյի փաստաբանաց ընկերակցութեան գահերէց եղած է։ 1879 էն 1881, երեսփոխան էր։ 1888էն ի վեր Ծերակոյտի անդամ և ամենէն եռանդուն ատենաբանն է այն բարձր ժողովոյ մէջ։ Շատ յստակ և հնչուն առոգանութիւն մ'ունի, ձիրք որ մասնաւորապէս կը գնահատուի Ծերակոյտի մէջ, որոյ անդամոց գէթ մէկ մասն իբաւացնէ ծեր ըլլալով, լսողական կարողութիւնք այլեւս առաջուան փայլով չեն գործեր։ Պ. Թրարիէօ մեծ ազդեցութեան տէր է Ծերակոյտի մէջ։ Չափաւոր հանրապետականաց գլխաւոր կուսակցապետներէն մին եղած է, և երբ Պուլանժէ ի դատ կոչուեցաւ Ծերակոյտի առջեւ, Պ. Թրարիէօ էր որ կատարեց հարցաքննիչ դատաւորի պաշտօնն։ Իբրեւ փաստաբան, շատ չընէր որ պաշտպանեց նախորդ նախարար Պ. Ռէյնալ, ընդդէմ Պ. Տըրնէրոսի, որ կ'ամբաստանէր զՊ. Ռէյնալ կաշառք ընդունելուն համար երկաթուղեաց ընկերութեանց հետ պայմանագրերուն կնքման առթիւ, որպէս զի ըստ կարի նպաստաւոր պայմաններու յանձնառու ըլլայ։ Այս ամբաստանութեան զրպարտութիւն մ'ըլլալն հաստատելով, զրպարտիչը ծանր դատապարտութիւն մը կրեց։ Ասով հանդերձ, նոյն պայմանագրութեանց առթիւ նորէն կ'ամբաստանուի Պ. Ռէյնալ, և յայտնի է թէ նոյն պայմանագրութիւնք եղան պատճառ Պ. Շ. Տիւփիւի Նախարարութեան անկման։

—Առեւտրական Նախարար Պ. Անտրէ Լըպօն, 36 տարեկան, չափաւոր հանրապետականաց մէջ ամենէն երիտասարդ գործիչներէն է, և 1890էն ի վեր երեսփոխան։ Երբ ընտրեցաւ, Ծերակոյտի ատենապետ Պ. Լըռուայէի քարտուղար էր, ու խմբագիր, և Քաղաքական Գիտութեանց վարժարանին մէջ դասախօս։ Իւր առաջին ճառ Երեսփոխանութեան մէջ՝ Մադակասքարի վրայ էր։

— Գաղթականութեանց Նախարար Պ. Շօդան, բնիկ Սավուացի, 45 տարեկան բժիշկ, 1889ին, իբրեւ ատենապետ Փարիզի քաղաքային խորհրդոյն, կարեւոր դեր մը կատարեց Արուեստահանդէսին բուն հանդիսական մասերուն մէջ։ Կը պատկանի արմատական հատուածին, բայց ժամանակէ մ'ի վեր անհամաձայնութեան մէջ է իւր արմատական ընտրողական մասնախմբին հետ, ինչ ինչ խնդրոյ մէջ չափաւոր գաղափարներ դաւանելուն համար։ Ուրիշ արմատականի մը, Պ. Լոքրուայի հետ, ծովային գործերու մասնագէտի համբաւ կը վայելէ։ Երկուքն ալ հռչակ հանած են իբրեւ մեծ ծովակալներ, թէպէտ երբեք նաւարկած չըլլան։

—Պէտք չկայ մեր ընթերցողաց ներկայացնելու արտաքին գործոց Նախարարն Պ. Հանոդօ, Կ. Պոլսոյ դեսպանատանն Նախկին խորհրդականն։ Երկրագործական նոր Նախարար Պ. Կատօ, անդամ Ծերակոյտի, բժիշկ է, և չափաւոր հանրապետական։ Ի մի բան, նոր Նախարարութիւնն առաւելապէս «չափաւոր» մարմին մ'է։

ՌՈՒՍԻԱ.—Լեհաստանի Նոր կուսակալ Շուվալով կոմս իւր Նախորդ Կուրքօ զօրավարէն շատ տարբեր դրութեամբ մը սկսաւ կառավարել այն ընդարձակ նահանգն։ Ամեն ազգէ բնակիչք յոյժ գոհ են իւր մարդասէր և բարեհամբոյր ընթացքէն։

—Ընդարձակելու համար ռուսական վաճառականութիւնն ի Թուրքիա, Պարսկաստան և ուրիշ արեւելեան երկիրներու մէջ, ելմտական և արտաքին գործոց նախարարք հրամայեցին որ համալսարաններու մէջ խնամով աւանդուին արեւելեան լեզուները։ Քննութիւն անցունելէ ետքն, ուսանողք «երդուեալ թարգմաններ» պիտի ըլլան, և պիտի ղրկուին ռուսական հիւպատոսութեանց կեդրոնական Ասիոյ, Թուրքիոյ, Պարսկաստանի մէջ։

— Առաջիկայ գարնան պիտի սկսի շինութիւնը նոր երկաթուղւոյ մ'ընդ մէջ Աժտէրխանի և Ջարիծինի։ Թէոդոսիա ալ Նիքօլայէվի հետ պիտի կապուի Բէրէքօբի և Քերսոնի ճամբով։ Այս Այս գիծ ռազմական մեծ կարեւորութիւն պիտի ունենայ, զի Քերչ և Հարաւային ուրիշ կարեւոր քաղաքներ պիտի միացուին Սեւաստոփոլի և Նիքօլայէֆի նաւային կեդրոններուն հետ։

ԳՐԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՀԱՅԵՐԷՆ ՀՈՄԱՆԻՇՆԵՐԸ

[ԱՌ ՄԵՏ. ՏՕՔԹ. ՓԱՇԱՅԵԱՆ, ՑԵՐՋՆԿԱ]

Նշան Էֆէնտի Պէրպէրեան 1895 ի «Ժողովրդական Տարեցոյց»ի մէջ, «Սուրճի և Թէյի» վրայ խօսելու առթիւ հարկ կը համարի գիտել՝ զարմանք ու թերեւս մեղադրանք իսկ յայտնելով, թէ Torréfier փրանսերէն բառի դիմաց Նուպարեան բառարանը «նշանակած է միայն Բոհրել նուազ գործածական բառը՝ զանց ընելով յիշել խարկել և աղանձել բուն հայերէն բառերը»։

Ձեր փափաքն էր, Տօքթէօր, որչափ որ կը հասկնանք, Torréfier բայի դիմաց քովէ քով շարուած տեսնել խարկել, աղանձել և Բոհրել մերձանիշ հայ բայերն՝ անշուշտ որպէս զի թարգմանիչն իբր կատարեալ հոմանիշներ՝ անոնցմէ մէկը գործածէ անխտիր։ Այդ երեք բառերը միահաղոյն դնենք Torréfierի առջեւ։ Այն ժամանակ ինչ պէտք է նշանակել Rissoler և Braiser փրանսերէն բառերու դիմաց, որք իրենց յատուկ առումներն ունին, և իրենց հայ հոմանիշները կը պահանջեն։ Դ՞արձեալ խարկել, դ՞արձեալ աղանձել, դ՞արձեալ Բոհրել։ Բառագրութեան այսպիսի եղանակ մը կը գտնէ՞ք օգտակար ու գովելի։

Մենք մեր բառգրքի շարադրութեան մէջ սկզբունք դրինք զգուշանալ ամեն վնասակար ճոխութենէ, որ տարապարտ շփոթութիւն կրնար յառաջ բերել։ Այս սկզբունքի հետեւութեամբ Torréfier (le café), Brûler (du café) բառերու յատկացուցինք՝ Բոհրել (Բովհրել հայերէն բառի ընդունուած ու գործածուած համառօտութիւնը), Rissolerի՝ Աղանձել և Braiserի՝ Խարկել։ (չգիտենք ինչպէս այս վերջին բառը մոռցուած Braiserի առջեւ նշանակուելու, երբ անոր արմատ եղող Braise առջեւ արդէն Խարոյկ բառն յատկացուցած ենք մեր յատուկ խաչանիշով)։ Grillerի համար յայտնի է թէ «կառկառել» ընդունուած է, մինչդեռ Rôtir ալ «խորովել» է։ Ուրեմն ամեն մէկ որոշ առումով, փրանսերէն բառի դիմաց մէկ մէկ համազօր հայ հոմանիշ։

Հայ բառերը ճշդել ըստ կարի և իւրաքանչիւր փրանսերէն բառի առջեւ յարմարագոյն երեւցածն յատկացնել, կամ օրինաւոր կանոններով բառ մը կերտել՝ թէ՛ յատկացումն և թէ կերտուածը խաչանիշով մը յայտնելով որ ստեղծուած կամ գո՛նէ յատուկ խազարկութիւն կամ առումնասփռութիւն կ'ենթադրէ. ա՛յս եղած է Նուպարեան բառարանի որոշ նկարագիրն և ուղղութիւնն՝ որ արժանիքէ ա՛յնքան աւելի զուրկ չհամարուի թերեւս, որքան թէ՛ իւրաքանչիւր մասնաւոր բառի համար և թէ՛ մերձանիշ բառերու իւրաքանչիւր կարգի համար յատուկ ջանք՝ աշխատանք և ուշադրութիւն կը պահանջէր ժամանակի ոչ փոքր կորստով, և բառագրութեան արդէն դժուարին գործն ա՛լ աւելի կնճռոտ կ'ընծայէր։ Իբր առաջին քայլ՝ սրբագրութեանց և փոփոխմանց ընդունակ էր անշուշտ այս փորձն, այլ այս կերպով միայն կը դարմանուէր մինչեւ մէկ տարիէն՝ հայ բառարաններու սովորաբար տարտամ ու անորոշ հանգամանքն՝ որ իւր հետքերը բնականաբար ձգած է փրանսահայ և հայփրանսերէն առ հասարակ ամեն բառգիրքերու մէջ։

Դուք բժիշկ էք և թո՛յլ տուէ՛ք՝ իբր օրինակ՝ ձեր արուեստի բառերէն շարք մը ձեր առջեւ դնել, որպէս զի լաւ եւս համոզուիք բառերու շփոթ դրութենէ ծագած ստէպ ծանր անպատեհութեանց։ Փրանսահայ նախորդ բառարաններու մէջ Convulsion, Crampe, Contraction, Constriction, Crispation բժշկական բառերու առջեւ գրեթէ անփոփոխ կը գտնուին Կարկամութիւն, Կծկութիւն հայ ծանօթ բառերը։ Լաւ և ընդունելի կը գտնէ՞ք այս ձեւն։ Անշուշտ ո՛չ։ Իբր արուեստի մարդ՝ ճշգրտութեան տեսակէտով հարկը կը զգաք այդ ամեն մէկ փրանսերէն բառերը՝ որոնք իրենց սեփական առումներն ունին և մէկ մէկու տեղ չեն կրնար գործածուիլ, չէ թէ միահամուռ մէկ կամ երկու ծանօթ հայ բառերով՝ այլ մէկ մէկ մասնաւոր հոմանիշով բացատրուած տեսնելու՝ այդ հոմանիշներն ըլլա՛ն իսկ անգործ կամ նորակազմ։ Եւ եթէ կ'ընդունիք թէ գիտական ճշգրտութիւն պահելու և միապաղաղ շփոթի առջեւն առնելու համար այդ օտար բառերը՝ միեւնոյն հայ բառով պէտք չէ բացատրել՝ ապա ուրեմն Torréfier, Rissoler, Braiser, արհեստական բառերն իրենց առանձին հայ հոմանիշները պէ՛տք է որ ունենան։ Յստակութեան՝ բացայայտութեան տեսակէտով գրական բացատրութիւնք ալ նոյնպէս։ Բառերն իրենց ամենանուրբ երանգն՝ իրենց ճշգրիտ իմաստն և իրենց գործածութեան յատուկ տեղերը պէ՛տք է որ ունենան։ Սովորութիւնը՝ որ մեծ այժ մ'է, կամաց կամաց կը նուիրագործէ զանոնք այս բարեփոխեալ կիրառութեան մէջ։ Մինչեւ այդ բառերու բնիկացումը (naturalisation) օտարականութիւնէ զուրկ չէ՛ անշուշտ գործածել զանոնք, իրենց եւրոպական հոմանիշն ալ ի հարկին նշանակելով։ Լեզու մ'ա՛յս կերպով կրնայ ճշդուիլ, ինչպէս ա՛յս ուղղութեամբ արդէն ոչ սակաւ ճշդուած է մեր աշխարհիկ բարբառն՝ որ գրաբարի գանձերն և բարգաւաճ դիւրութիւններն, ինչպէս նաև կենդանի լեզուներու՝ որոնց հետ առօրեայ շփման մէջ է, առձեռն աղբիւրները ներելի չափով մ'իւր տրամադրութեան տակ ունի։

Արեւմտեան հայոց գրագէտները՝ մանաւանդ անոնց մէջէն կարողագոյնները սովորաբար այնպիսի հայերէն մը կը գրեն այսօր՝ որ եւրոպական կոկուած ու զարգացած լեզու մը կը պատկերէ գոգցես՝ թէ՛ բառերու պատշաճ և ճշգրիտ կիրառութեամբ և թէ՛ բացատրութեանց այնպիսի նուրբ ձեւերովը որք բնականապէս անգոյ էին մեր հին հայերէնի մէջ։ Այս ուղղութիւնն որչափ շարունակուի՝ այնքան աշխարհաբառն ալ պիտի զարգանայ ընտիր յատկութիւններով։ Մ. ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

Առ Բննոփոս (Իզմիր). — Ա՛ռ այժմ թո՛ղ մնայ (Բ. Ե. Տ.)։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը պատրաստելու վրայ է իւր օրհնութեան անդրանիկ կոնդակն, որ պիտի կարդացուի թէ մայրաքաղաքիս և թէ գաւառաց եկեղեցիներուն մէջ։

Քաղաքական ժողովն երէկ ի նիստ գումարուեցաւ ի Պատրիարքարան ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և ատենապետութեամբ Ցովակիմեան Մինրան էֆէնտիի։ Ժողովն Տեսուչ խորհրդոց ընտրութիւնը կատարեց հետեւեալ կերպով.

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

1.	Ռեթէոս	էֆ.	Պէրպէրեան
2.	Ցարութիւն	» Ն.	Մօստիչեան
3.	Լեւոն	»	Բաշալեան
4.	Մելքոն	»	Կիւրճեան
5.	Պարգեւ	»	Փափազեան
6.	Վահան	»	Մանուկեան
7.	Յակոբ	»	Էսաեան

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

1.	Եղիազար	էֆ.	Մելիքեան
2.	Աղէքսանդր	»	Փանոսեան
3.	Արմենակ	»	Կամսարական
4.	Յովհաննէս	» Թ.	Կիւրպէնկեան
5.	Պօղոս	»	Էնքսէրճեան
6.	Սարգիս	»	Իսրայէլեան
7.	Մինրան	» Տ.	Ներսէսեան

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

1.	Մինրան	»	Սեթեան
2.	Մանուկ	»	Արզրեան
3.	Պօղոս	»	Աստարճեան
4.	Գալուստ	»	Համբարձում.
5.	Տիգրան	»	Թոքատլեան
6,	Թագւոր	»	Գարակէօզեան
7.	Միքայէլ	»	Սարաֆեան
8.	Տոքթ.	Հիւնքեարպէյէնտեան էֆ.	
9.	Տոքթ.		Պէկեան »

Ժողովն Հիւանդանոցի քննիչ յանձնաժողովին վրայ երկու անդամներ եւս աւելցուց, որք են Տոքթ. Վահան պէյ Մանուկեան և Տոքթ. Տիրան էֆէնտի Քարամանեան։

Ժողովը նկատելով որ իր օրակարգին վրայ դիզուած խնդիրներ կան, իր մէջէն մասնախումբ մը կազմեց՝ զայնս սերտելու և հարկ եղած տնօրինութիւններն առաջարկելու համար։ Այդ մասնախումբը կը կազմեն ժողովականներէ Աւետիս էֆէնտի Թընկըրեան, Գառնիկ էֆէնտի Համբարձումեան, Միսաք էֆէնտի Գալթանճեան և Յովհաննէս էֆէնտի Կրճիկեան։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ Բերա երթալով փոխադարձ այցելութիւն տուաւ աւստրիական դեսպան Պարոն ֆոն Քալիչէի և իտալական դեսպան Քաթալանի կոմսին։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր շնորհակալական գրեր ուղղած են Մշոյ Ս. Կարապետի վանուց միաբանութիւնն ինչպէս նաեւ Էլիզապէթփոլէն քանի մը ազգայիններ։

Քաղաքական ժողովն Ուսումնական և Տնտեսական խորհուրդները կազմած ըլլալով, Դատաստանական և Վանօրէից խորհրդոց կազմութիւնն ալ, ըստ օրինի, Խառն ժողովոյ միջոցաւ պիտի կատարուի որ ի նիստ պիտի գումարի յառաջիկայ չորեքշաբթի օր։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Էտիրնէի նահանգին Միւրէֆթէ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Լըճէի նախորդ գայմագամ Ապտուլլահ էֆէնտի, որ կատարեց օրինական երդումը։

Էնկիւրիի նահանգին Պէյպազարը գաւառակին Նաիպ անուանեցաւ Նաիպներու վարժարանի շրջանաւարտներէն Մէհմէտ Ֆէհմի էֆէնտի, որ կատարեց օրինական երդումը։

ԴԱՏԱԿԱՆ Նախարարութիւնը գրած է ոստիկանութեան Նախարարութեան պատրաստել ցուցակն այն բանտարկելոց, որք իրենց պատժոյն երկու երրորդ մասն աւարտած են, և որք Վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձին առթիւ ազատ պիտի արձակուին։

Այդ ցուցակ պիտի մատուցուի յոտս կայսերական գահոյից։ Գաւառաց մէջ եւս այդ կարգի բանտարկեալներ նոյն օրն ազատ պիտի արձակուին։

ՍԱՄՕՍԻ Երեւելիք՝ Ծորճի փաշայի անուանման համար հեռագրաւ երախտագիտութիւն մատուցած են առ Վեհ. Սուլթանն, բարեմաղթութիւններ ընելով վասն կենաց Ն. Կ. Վեհափառութեան։

ԱՐԿԱԾԵԼՈՑ ՆՊԱՍՏ. — Կայս. Իրատէ մը հրամայած է նպաստներ բաշխել երկրաշարժէն այն արկածելոց որոնք՝ թեթեւ վարձքով կամ ձրիաբար բնակած չէնքերնին փլչելով բայց մնացած և կամ այդ պատճառաւ իրենց ապրուստի միջոցէն ալ զրկուած էին։ Կայս. Իրատէն հրամայած է միանգամայն որ այդ նպաստ կառավարական պաշտօնէից կողմէ ուղղակի հաւասարապէս բաշխուի արկածելոց՝ իւրաքանչիւր տան մէջ գտնուողներու թիւն հիմ բռնելով։ Նպաստամատոյց յանձնաժողովն առ այդ տեղեկագիր մը պատրաստած է, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով։

Ըստ այդ տեղեկագրի, Թաղապետական իւրաքանչիւր շրջանակի մէջ յանձնաժողով մը պիտի կազմուի, զոր պիտի կազմեն շրջանակին տնօրէնը, հաշուակալը, թղթակցութեանց քարտուղարն և տնօրէնի օգնական ունեցող շրջանակներու օգնականները։ Յանձնաժողովը նկատողութեան պիտի առնու կարօտելոց կողմէ թէ Բարձր. Մեծեպարքոսին և թէ Նպաստամատոյց յանձնաժողովին մատուցուած աղերսագրերը և կամ ուղղակի Թաղապետական շրջանակաց եղած դիմումները։ Առ այդ հարկ եղած քննութիւնները կատարելով դիմողներու կարօտ վիճակն ստուգելէ յետոյ տոմար մը պիտի պատրաստէ, որ կայս. Իրատէի մը համաձայն, միայն երկրաշարժէն արկածելոց պիտի յատկացուի. իսկ անոնք որք երկրաշարժէն առաջ պարապ գետիններու վրայ տաղաւարներու մէջ կը բնակէին, այդ տոմարին մէջ չպիտի նշանակուին։ Բաշխումները կատարելէ և արձանագրական ու հաշուական գործողութիւնք աւարտելէ յետոյ, տոմարները կնքուելով պիտի ղրկուին Նպաստամատոյց յանձնաժողովին։

ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՈՃԻՐԸ

Երէկ իրիկուն ժամ 1 ին Բանկալթիի կողմերը չարագործ մը, որուն ո՛վ ըլլալը չէ հասկցուած, մէկ քանի մարդեր վիրաւորեց։

Թինէլի հաշուակալ Պ. Շմիթբէ Բանկալթիէն դէպ ի վեր երթալու պահուն այդ մարդը վրան յարձակեցաւ և ձեռքը գտնուած հաստ գործիքով մը կուրծքին ձախ կողմէն ծանրապէս վիրաւորեց. յետոյ, յիսուն քայլ հեռուն, Բ. Դրան արձանագրութեանց Սենեկի քարտուղարներէն Մազհար պէյի հանդիպելով, զայն ալ ականջէն ու կողերէն վիրաւորեց։ Մազհար պէյ նախ ապտակ կարծեց, սակայն արիւնը տեսնելով, մօտակայ դեղարան մը գնաց ինքզինքը դարմանել տալու։ Չարագործը յետոյ շարունակեց իւր վազքը և նոյն տեղը ատաղձագործ Սիմաւոնի, գինեվաճառ Տիմօ անուն անձերն և ուրիշ մէկ քանի մարդեր ալ վիրաւորեց ու փախաւ։ Ոստիկանութեան պաշտօնեայք իմանալով ոճրին վայրը փութացին ու քննութեանց ձեռնարկեցին։

Վիրաւորեալներէն Թինէլի հաշուակալ Պ. Շմիթբէ առած վէրքէն մեռաւ։ Շրջմանեան Բօլ անուն անձի մը կեանքը վտանգի մէջ է, նոյնպէս ուրիշ վիրաւորեալի մը, որ Բերայի Թաղապետութեան հիւանդանոցը փոխադրուած է։ Միւս վիրաւորեալք իրենց տուները տարուած են։ Վախճանեալ Պ. Շմիթբէ ալ գերմանական հիւանդանոցը տարուած էր։

Բերայի ոստիկանութիւնն իմանալով այս եղերական դէպքը, անմիջապէս կառավարիչ Հիւսէյին Հասիպ պէյ, ոստիկանաց ընդհանուր քննիչ Պոնէն էֆէնտի, ոստիկանաց ժողովին նախագահ Հասան էֆէնտի, Բերայի ընդհանուր դատախազի օգնականներէն Մազհար պէյ և այլ պաշտօնեայք ոճրին վայրն երթալով քննութեանց ձեռնարկեցին։

ԽՈԼԵՐԱՆ Ի ԳԱՒԱՌՍ. — Ատալիայի մէջ յունուար 16ին խոլերայէ երկու դէպք ու երեք մահ։

—Տիարպէքիրի Սեւերեկ գաւառակին մէջ ութ օրէ ի վեր և Վանայ Ատիլճէվազ գաւառակին մէջ տասն օրէ ի վեր հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

ՆԵՐՈՒՄ. —Ատանայի կեդրոնական բանտին մէջ գտնուող Շարքեօյցի Մէհմէտ անուն մարդ մը, որ իր գործած ոճրին համար երեք տարուան բանտարկութեան դատապարտուած էր, հիւանդոտ ըլլալուն համար ներման արժանացած ու արձակուած է։

ՆՈՐ ԼՐԱԳԻՐ. —Իզմիրի մէջ Ահէնկ անուն նոր լրագիր մը պիտի հրատարակուի Նէճաթի էֆէնտիի կողմէ։

ԾԱՂԿԱԽՏ. —Այտընի Չինէ գաւառակին մէջ ծաղկախտ երեւան ելած ըլլալով, յատուկ պաշտօնեայ մը ղրկուած է, որ 900ի չափ տղաքներ պատուաստած է։ Հիւանդութիւնն այժմ թեթեւցած է։

ՀՐԵԱՅ հասարակութիւնը Գուզկունճուքի մէջ աղջկանց վարժարան մը պիտի հաստատէ։ Շէնքն արդէն կառուցուած է հազար երկու հարիւր ոսկի ծախքով։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ Պիլէճիկ գաւառակին թաղապետական բժիշկ կարգուած է քաղաքային բժշկական վարժարանի շրջանաւարտներէն Պանտըրմայի թաղապետական նախորդ բժիշկ Աւետիս էֆէնտի Գարաքօչ։

ՆԱՀԱՆԳԱՑ մէջ կառավարութեան ախտին դէմ հաստատելի դարմանատուններուն համար տարեկան տասը հազար ղրուշ պիտի յատկացուի բժշկական գործիքներու ինչպէս նաեւ սնուցանելի նպաստակներու ծախուց համար։

ՇԵՐԱՄԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄ

Օսմ. Հանրային Պարտուց վարչութիւնը մեզ կը հաղորդէ 1894 տարւոյ վերջը Իզմիտի մէջ կատարուած շերամաբուծական մրցման արդիւնքը։ Մրցանակաց բաշխումը կատարուեր է նոյեմբեր 23/դեկտ. 5 ին, Իզմիտի կառավարական պաշտօնատան մէջ, Վսեմ. կառավարչին նախագահութեամբ և ի ներկայութեան Հանրային Պարտուց վարչութեան դեր-տնօրէն Ալի պէյի և ուրիշ պաշտօնատարաց։

Քննիչ յանձնաժողովին կողմէ տրուած տեղեկագրէն կ'երևի թէ, այդ շերամաբուծական մրցումն հետևեալ արդիւնքը տըւեր է.

1° Եօթը շերամաբոյծներ մասնակցած ըլլալով մրցման, անոնցմէ չորսը միայն վարձատրուեր են ըստ կանոնագրի։

2° Կանոնագրի Գ. յօդուածին համեմատ, արտասովոր մրցանակը որ Գեղարուեստից Դիպլոմ մըն է, պիտի տրուի Արմաշի Հայոց վանքին։

3° 700 ղրշ. արժողութեամբ մանրադէտ մը և 1625 ղրշ. տրուած են յիշեալ վանքին։

4° Երկրորդ մրցանակը որ է 500 ղրշ. արժողութեամբ մանրադէտ մը, տրուած է Համբարձում էֆ. Սէլեանի (ի Պաղչէճիք)։ 400ական ղրշ. արժող ուրիշ երկու մանրադէտներ տրուած են՝ Կարապետ էֆ. Փափազեանի (Պաղչէճիք) և Պօղոս էֆ. Ներսէսեանի (Իզմիտ)։

4375 ղրշ.ի գումար մը բաշխուած է Բ. կարգի մրցանակ ստացող այս երեք անձանց միջև։

ՈՂՈՂՈՒՄՆԵՐՆ ՈՒ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ.— Երեքշաբթի օրը, Արևելեան Ռումէլիի մէջ տեղացած յորդահոս անձրևներուն պատճառաւ, Արտա և Մարիձա գետերն յորդած են։ Արտայի յորդումը մանաւանդ այնքան սաստիկ էր որ ջուրերը երկաթուղւոյ գծին մակերևէն կէս մեթր վեր բարձրացեր են ու մեծապէս վնասեր են երկաթուղւոյ կամուրջին որ Էտիրնէի կայարանէն քանի մը հարիւր մեթր անդին կը գտնուի։ Եւրոպայի սովորական կառախումբը գիշերը մեծ զգուշութեամբ միայն կրցեր է անցնիլ կամուրջէն։ Իսկ երեքշաբթի երիկուն Կ. Պոլսէն մեկնող Եւրոպայի կառախումբը երեկ առաւօտ կանգ առած ըլլալու է Էտիրնէ, քանի որ ջուրերուն բարձրութիւնը արգելք կըլլայ կառախումբերուն երթևեկին։ Միևնոյն պատճառով, Օրիանդ-Էքսբրէս կառախումբը որ երեկ, միջօրէէն ետք, Սիրքէճի կը սպասուէր, կեցեր է Արևելեան Ռումէլիի մէջ։ Ջուրերը իջնել սկսելուն պէս, կամուրջը պիտի քննուի իր ամէն մասերովը և առժամապէս պիտի նորոգուի որպէսզի կառախումբերը կարենան երթևեկել։ Արև. Ռումէլիի երկաթուղեաց առաջին ճարտարագէտ Պ. Օբէրման եւ քննիչ Պ. Ֆրիէտրիխ երեկ առաւօտ Էտիրնէ ուղևորեցան, նորոգումները փութացնելու համար։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ մաքսատան նոր շէնքերու կից ուրիշ շէնք մը պիտի կառուցուի 180 քառակուսի մեթր տարածութեամբ, որ պիտի յատկացուի երեսուն պահապաններու և վաթսուն ջրհանկիրներու, ինչպէս նաև չորս ջրհաններու։ Մաքսատանց շէնքերու յանձնման գործողութիւնն այդ ճիւղին շինուելնէն յետոյ պիտի կատարուի։ Ճարտարապետ Պ. Վալօրիի կողմէ առ այդ պատրաստուած յատակագիծն ու ծախուց ծրագիրը Մաքսային վերատեսչութեան կողմէ ղրկուած են քարափանց ընկերութեան։ Ջրհանկրաց խումբը պիտի կազմեն մաքսատան բեռնակիրք։ Ջրհանկիր զօրաց գունդին սպայներէն հարիւրապետ մը սկսած է մարզել զանոնք։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանն ի մօտոյ պիտի դատէ Ճիվէլէք Հիւսէյին անուն մարդ մը որ վեց-եօթն ամիս առաջ Գասըմ Փաշայի մէջ իւր կնոջ վրայ գիտմամբ քարիւղ թափելով այրած էր։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՅԻՆ վերաշինութեանը սկըսելէ առաջ նախ անոր տարածութիւնը պիտի չափուի, հարկ եղած երկաթներու և այլ շինուածանիւթերու քանակութիւնը սահմանելու համար։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ նորընտիր դեր-հիւպատոս Պ. Բանօբուլօ երեկ առաւօտ մայրաքաղաքս հասաւ իր պաշտօնին գլուխն անցնելու։

ՍԸՐ ԷՏԿԱՐ ՎԻՆՍԸՆԴ, որ երեկ մայրաքաղաքս կը սպասուէր, երեքշաբթի օրը մեկնած ըլլալով Բարիզէն, շաբաթ կը հասնի։

ՆՇԱՆ-ԹԱՇԸՐ ռուսական հիւանդանոցը, որ 1874ին հիմնուած է, մինչեւ ցարդ ընդունած է 75,000 հիւանդներ, որոց մեծագոյն մասը Գարատաղցի, Պուլկար և Սերպիացի են։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութիւնը, Բ. Դըրան հրամանաւ, օտար երկիրներէ մայրաքաղաքս բերուած յախճապակիներու համար վիճակագրութիւն մը պիտի պատրաստէ։

ԱՅՏԸՆԻ կուսակալ Հասան Ֆէհմի փաշա Նահանգին Թախթը Պահրի պահականաւով ճամբայ ելեր է Ուրլայի և Չէշմէի կողմերը քննական պտոյտ մը կատարելու։

ԱՏԱՆԱՅԻ Անամուր գաւառակին մէջ անցեալները երկու օր անընդհատ անձրև տեղացեր է և քառորդի մը չափ ալ խոշոր կարկուտ։ Շատ մը տուներու ապակիները կոտրտեր են։ Գետակ մը յորդելով հեղեղներ գոյացեր և բազմաթիւ ծառեր արմատախիլ եղեր են, սակայն բարեբախտաբար մարդու կորուստ չէ պատահեր։

ՈՃԻՐՔ.— Երեկ Պոլսոյ Սէնիճամիին մօտ սրճարանի մը մէջ Էկինլի Էյուպօղլը Ահմէտ անուն ձիավար մը դաշոյն ի ձեռին յարձակեցաւ Ֆէրհատ ու Սիւլէյման անուն իր արհեստակիցներուն վրայ և երկուքն ալ կռնակներէն վիրաւորեց։ Ջարագործը փախչելու պահուն ձերբակալուեցաւ։ Վիրաւորեալը, հարկ եղած նախնական դարմանները տրուելէ յետոյ Ոստիկանութեան Դրան հիւանդանոցը տարուեցան։

—Երէկ պատմեցինք թէ աւչի գիշերը Խայրի պէյ անուն մարդ մը Բերայի Մաճար Թաղին մէջ Հալիմ ու Ահմէտ անուն երկու ջրհանկիրներ վիրաւորած է, որոցմէ Հալիմ մեռած էր։ Միւս վիրաւորեալն Ահմէտ ալ նոյն գիշերը հիւանդանոցին մէջ մեռաւ։ Ոստիկանութիւնը խուզարկութիւններ կատարելով ձերբակալած է Խայրին և ընկերը Քլիմի անուն մարդ մը։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔ

[Շարունակութիւն եւ վերջ]

Յօդ. Ը.— Կրօնական պետին կողմէ տրուելիք բաշխման մանրամասն ցուցակը ելմտական պաշտօնէին և մարդահամարի ու կալուածատրոց դիւանին արձանագրութեանց հետ բաղդատուելէ յետոյ, ձեռք բերուելիք արդիւնքին վրայ ելմտական պաշտօնեան պաշտօնագիր մը պիտի պատրաստէ, Իտարէի Ժողովը պիտի քննէ զայն և եթէ պաշտօնական արձանագրութեան ու բաշխման տումարին մէջ հակասութիւն մը տեսնէ, պիտի բարեփոխէ ու սրբագրէ։ Յետոյ կրօնական պետերուն կողմէ տրուած բաշխման մանրամասն տումարը ելմտական դիւանին մէջ պահուելով ցուցակ մը պիտի պատրաստուի, որուն մէջ նշանակուած պիտի ըլլայ իւրաքանչիւր հասարակութեան համար հաստատուած զինուորական տրոց քանակութիւնը։ Այդ ցուցակ պիտի յանձնուի կրօնական պետին և անոր մէջ նշանակուած զինուորական տուրքերու գումարը պիտի նշանակուի գանձողներու տրուելիք տրոց մազպաթաներուն մէջ։ Իւրաքանչիւր գաւառակի համար հաստատուած զինուորական տրոց քանակութիւնը պիտի արձանագրուի բարեփոխման այն ցուցակին մէջ, որ կալուածի ու Թէմեթթիւի տրոց համար կատարուած քննութիւնները կը պարունակէ, և որ նահանգին կեդրոնը կը ղրկուի։

Յօդ. Թ.— Ինչպէս ցոյց տրուած է նախորդ յօդուածին մէջ, գաւառակներէ եկած բարեփոխման ցուցակը կը բաղդատուի մարդահամարի և կալուածահամարի դիւաններուն արձանագրութեանց հետ և եթէ հակասութիւն մը նշմարուի՝ թղթակցութեամբ կը կարգադրուի։ Յետոյ ցուցակին մէջ նշանակուած զինուորական տըրոց գումարը յատուկ տումարին մէջ արձանագրուելով, բոլոր գաւառակաց բարեփոխման ցուցակները կը միացուին՝ նահանգին կեդրոնն ալ միասին առնուելով, և գաւառին յատուկ զինուորական տրոց ընդհանուր քանակութեան քննութեանցը վերաբերեալ տրոց սահմանման բարեփոխման ցուցակը նահանգին կեդրոնը կը ղըրկուի։

Յօդ.—Ժ. — Գաւառներէ գալիք այդ կարգի ցուցակներու վրայ, Նահանգին կեդրոնն, ըստ Թ. յօդուածի, հարկ եղած քննութիւնները կատարելէ յետոյ պիտի պատրաստէ տրոց սահմանման բարեփոխման ցուցակն և զինուորական տրոց համար իբրև վաւերական գրութիւն, պիտի ղրկէ Ելմտական գանձուն։

Յօդ. ԺԱ. — Իւրաքանչիւր Թաղի ու գիւղի զինուորական տրոց տարեկան քանակութիւնն Իտարէի Ժողովներու կողմէ մարտէն սկսեալ մինչեւ դեկտեմբերի վերջը չորս մասնավճարի կը բաժնուի տեղական հանգամանաց համաձայն, և կը նշանակուի բաշխման տեղեկագրերուն ներքեւ։

Յօդ. ԺԲ.—Եթէ հաստատուի թէ Մարդահամարի Կանոնագրոյն 35րդ յօդուածին մէջ նշանակեալ պատիժը հրաւիրող՝ անհատներու անունը ծածկելու դէպք մը պատահած է, անոր հեղինակն ըստ նոյն յօդուածի պիտի պատժուի և ատկից զատ իր անունը ծածկող անձին բաժնին ինկած զինուորական տրոց կրկինը պիտի գանձուի այդ անձէն, եթէ ստուգուի թէ այս վերջինը անկարող է, անկից առնուելիք տրոց կրկին քանակութիւնը կը գանձուի հասարակութեան այն պետերէն, որք պարտաւոր են անհատներու թիւը իմաց տալ։

ՄԱՍՆ Գ.

ԵՂԱՆԱԿ ԳԱՆՁՄԱՆ

Յօդ. ԺԳ. — Իւրաքանչիւր Թաղի ու գիւղի զինուորական տուրքը հաւասար չորս մասնավճարներու կը բաժնուի, ԺԲ. յօդուածին համաձայն, կրօնական պետերուն տրուելիք ցուցակներուն վրայ և հասարակութեան կողմէ գանձուելով կրօնական պետերուն միջոցաւ կը յանձնուի տեղական կառավարութեան։

Յօդ. ԺԴ.—Կրօնական պետերուն կողմէ պատրաստուելէ և տեղական կառավարութեան կողմէ վաւերացուելէ յետոյ, հրատարակուած բաշխման ցուցակներու մէջ նշանակեալ քանակութենէն աւելի հասարակութիւնք դրամ չեն կրնար գանձել։

Յօդ. ԺԵ.—Հասարակութեան միջոցաւ գանձուած զինուորական տուրքերը տեղական կառավարութեան յանձնուելուն, գանձուած գումարը պիտի գրչուի կրօնական պետերու ձեռքը գտնուած ցուցակին և ամէն մասնավճարի գանձումին աւարտելուն կոճղաւոր ընկալագիր մը պիտի տրուի՝ գումարին համեմատութեամբ։

Յօդ. ԺԶ.— Եթէ բաշխման ցուցակին մէջ նշանակուած բաժինները չվճարողներ գտնուին, հասարակութեան ներկայացուցիչներուն կողմէ ցոյց պիտի տրուին հաւաքիչներուն և անոնց նկատմամբ հարկ եղածն ի գործ պիտի դրուի ըստ տրամադրութեան հասութից գանձման կանոնագրոյն։

Յօդ. ԺԷ.— Այն տեղերու մէջ, ուր մարդահամար կատարուած չէ, զինուորական տրոց քննութիւնը կը կատարուի նոյն տեղւոյն հնաւանդ եղանակին համաձայն, իսկ բաշխումն ու գանձումն ներկայ որոշմնագրոյն համաձայն կը կատարուին։

Յօդ. ԺԸ.— Սոյն որոշմնագրոյ գործադրութիւնը Ելմտական նախարարութեան կը վերաբերի։

ԶԱՆԱԶԱՆՔ

ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՅԲՈՒԲԵՆՔ

1.	Սանտուիչ կղզեաց այբենարանը կը պարունակէ	12	տառեր
2.	Պըրմիզեան	19	»
3.	Իտալական	20	»
4.	Պէնկալական	21	»
5.	Եբրայական	22	»
6.	Սուրիական	22	»
7.	Քաղդէական	22	»
8.	Սամարիական	22	»
9.	Ֆրանսական	23	»
10.	Յունական	24	»
11.	Լատինական	25	»
12.	Գերմանական	26	»
13.	Հոլանտական	26	»
14.	Անգլիական	26	»
15.	Սպանիական	27	»
16.	Սլավական	27	»
17.	Արաբական	28	»
18.	Պարսկական	32	»
19.	Ղպտական	32	»
20.	Վրացական	35	»
21.	Հայերէն	38	»
22.	Ռուսական	41	»
23.	Մօսքովեան	43	»
24.	Սանսքրիտ	50	»
25.	Ճաբոնական	50	»
26.	Եթովպական	202	»
27.	Թաթարական	202	»

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Ազդ

Վարչական խորհուրդը պատիւ ունի ծանուցանելու Կ. Պոլսոյ Թրամուէյից ընկերութեան բաժնետէրերուն թէ 1895 յունուար 5ի արտասովոր ընդհ. ժողովը արտօնած է հարիւրին առ հարիւր վճարումը կամ շրջաբերուող պարտաթուղթերուն տոկոսին 5էն 4ի զեղչումը, 1895 փետրուար 1էն սկսեալ։

Հետևապէս, այն բաժնետէրերը, որոնք հարիւրին առ հարիւր վճարումը կ'ընտրեն, կը հրաւիրուին ներկայացնել Թրամուէյներու ընկերութեան գրասենեակն ի Կ. Պոլիս և Պանք տը Քոնսդանդինոբլին ի Բարիզ, Թեթպու փողոց թիւ 23, 1895 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 25ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ ՄԻՆՉԵՒ 1 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1895, իրենց 16 թիւ կտրոնաւոր բաժնեթղթերը, որոնք պիտի վճարուին, հնչուն դրամ 500 ֆրանք, նաև մինչեւ 1895 փետրուար 1ի տոկոսները 100 ին 5էն, այսինքն իւրաքանչիւր պարտաթուղթի վրայ 4.166 ֆր. աւելի։

Մինչեւ 1895 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1 չներկայացուած պարտաթուղթերը իրաւամբ պիտի դադրին տոկոս բերելէ՝ այդ թուականէն սկսեալ։

Իսկ տոկոսին 5 էն 4 %ի զեղչն ուզող բաժնետէրերուն թուղթերը պէտք է ներկայացուին 1895 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1էն առաջ, Թրամուէյից ընկերութեան ի Կ. Պոլիս եւ Պանք տը Քոնսդանդինոբլ ի Փարիզ, Թեթպու փողոց թիւ 23։

Այս պարտաթուղթեր որոց փոխարէն առժամեայ ընկալագիր մը պիտի յանձնուի, պիտի դրոշմուին սա յիշատակութեամբ թէ տոկոսը 5էն 4%ի իջած է 1895 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1էն սկսեալ, և 1895 փետրուար 10էն ետքը բաժնետէրերուն վերադարձուին։

ՓԵՏՐՈՒԱՐ 1 թուականն անցնելէ յետոյ բաժնետէրերը ա՛լ իրաւունք չպիտի ունենան իրենց պարտաթուղթերը պահելու, ընդունելով 5էն 4%ի զեղչը, վասնզի այս թուղթեր հարիւր առ հարիւր պիտի վճարուին։ 10—10

Կ. Պոլիս 7 յուն. 95

Աստի անտի

ԾԱՆՐԱԳԻՆ ՀԱՒԱՔԱԾՈՆԵՐ

Անգլիոյ Թագուհւոյն ունեցած յախճապակեայ հաւաքածոյներուն մէջ նշանաւոր են, թէյի սպաս մը, Սէվրի յախճապակէ, որ կարժէ երկուքուկէս միլիոն ֆրանք և կը գտնուի ի Ուինտսոր։ Պըքինկէմի պալատին մէջ ալ կը գտնուին Սէվրի վեց անօթներ, 750,000 ֆր. արժողութեամբ։

ԿԻՆ ԾԵԾՈՂՆԵՐ

Թերևս շատեր չեն գիտեր թէ ի՛նչպէս կը վարուին գերմանացիք իր կինը ծեծողին հետ։ Անգութ այրը պարտական է այն շաբթուն ամբողջ գործել և վարձքին վճարման օրը իր ամբողջ շաբթուան վարձքը իր կնոջ տալ և բանտարկուիլ շաբաթ գիշեր և կիրակի օրը։ Երկու շաբթուան այսպիսի պատիժ մը մարդու մը բոլոր չարութիւնը կը բուժէ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՓԵԹԵՐՍՊՈՒՐԿ, 30 յուն.— Ցարն ու Ցարուհին ընդունեցին ազնուականութեան, քաղաքներու և գաւառներու պատուիրակութիւնները որք շնորհաւորեցին կայսերական ամոլը՝ ամուսնութեանն առթիւ։ Ցարն իր ջերմագին շնորհակալութիւններն յայտնելով ճառ մը արտասանեց չխուելով թէ ինքնակալութիւնն իր հօրը չափ հաստատօրէն և յարատև կերպով պիտի պահպանէ։

ՊՐՈՒՍԷԼ.— Պ. Պէռնաէր նախագահ ընտրուեցաւ Երեսփ. ժողովին, Պ. Լանշէրի տեղ որ հրաժարած է։

ՀԸՐՊԸՐԴ ՍՓԷՆՍԸՐ

ԿԵՆՑԱՂ ԿԱՄ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ
Տ. Գ. Մ.

Գիտնական և քաղաքակրթական արդի յառաջդիմութեանց համեմատ կենցաղավարելու և դաստիարակելու համար Հէրպէրդ Սփէնսըր անգլիացի փիլիսոփային յօրինած այս գիրքն, որ տասնէ աւելի լեզուներու թարգմանուած է, պարզ աշխարհաբարի ալ թարգմանուած ըլլալով՝ կը յանձնարարուի ամէն կրթիչներու, ծնողներու և իմաստասէր ընթերցողներու իբրև հաստատ և հասուն խորհրդածութեամբ յօրինուած կրթական խմբագրած մը։

Կը ծախուի բոլոր գրավաճառներուն քով. կեդրոնավայրն է Յ. Մատթէոսեան Թղթավաճառանոցը։ Գին 10 ղրշ։
218 10—20

ՎԱՐՁՈՒ ԵՐԿՈՒ ՍԵՆԵԱԿ

Մուսալլա-Լանկա ճամբէն։ Դիմել Սըքէ-Ալէմի ցրուիչ Վ. Քիւբէճեանի։
232 2—5

ՏՕՔ. Մ. ԷԼԻՈՒ

որ փորձառու բժիշկ մ'է, այժմ կը բնակի Իւսկիւտար Պաղլար-պաշի թիւ 24։ Կը խնամէ ամէն տեսակ հիւանդութիւններ, ի մասնաւորի ներքին հիւանդութիւններ, կանանց հիւանդութիւն և ջղային խանգարումներ։ Աղքատները ձրի կը խնամէ ուրբաթ օրերը։ 176 30—36

ՎԱՐՁՈՒ Է

Յառաջիկայ ապրիլ 1էն (Ն. Տ.) սկսեալ, Ա. Մայեր և Ընկ. կեդրոնատեղին ի Բերա, Թիւնէլի հրապարակ։ Եթէ յիշեալ թուականէն սկսեալ մինչև մէկ ամսուան մէջ ոչ ոք ներկայանայ այդ շէնքը վարձելու, պիտի ձեռնարկուի տասը վաճառատուններու բաժանման, և ով որ կը փափագի վարձել, պարտի դիմել առ Պ. Ստեփանօ Սարաֆօղլու

Թիւ 2 Ալաճա-Համամ Պոլիս
Պոլիս 3/15 յունուար 95 5—12

ՏՈՔԹՈՐ ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

(Գալաթա-Սարայ, Պալըքբազար փողոց 15 թիւ տունը)

Յետ բազմամեայ փորձառութեան, այժմ հաստատուած լինելով վերոյիշեալ թիւ տունը, մասնաւոր խնամօք կը դարմանէ կոկորդի, մորթային գործարանաց և ծննդաբերական ամէն տեսակ հիւանդութիւնները, և կը կատարէ վիրաբուժական ու ծննդաբերական գործողութիւններ։

Ամէն օր հիւանդ կ'ընդունի իւր տունը և հինգշաբթի կէս օրէ վերջ ձրի կը դարմանէ։

Նաև չորեքշաբթի կէս օրէ առաջ և շաբաթ կէս օրէ վերջ կամուրջին գլուխը Քիւչիւքեան էֆէնտիի դեղարանը հիւանդ կը դարմանէ։ 187 28—50

ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Պարոն Միքիօղի,

Բժշկական կատարեալ տարրալուծման ենթարկեցի ձեր պատրաստած քոնեաքին նմոյշները որոնք ձեր վաճառանիշը կրող շիշերու մէջ կը գտնուէին։ Այս նմոյշներուն ֆիզիքական ու զգայարանական յատկութիւններն ալ ուսումնասիրուած են։

Ձեր պատրաստած քոնեաքը բոլորովին պայծառ, յստակ և ախորժահամ է։ Հակազդեցութիւնը թեթևապէս թթուոտ է, և իր հոտը կը յիշեցնէ օղիներուն (քոնեաք) լաւ յատկութիւնները։ Իր գոյնն է յանտարի բաց դեղին, և իր խտութիւնն է բուն մէջ 0,950 և 0,940էն 15°. Եռացման աստիճանն է 84.2։ Թորացման միջոցաւ անկից հանած ալքոլը բնաւ չունի վերուծական կամ ուրիշ ալքոլի հոտ. այլ ճիշդ այն հոտը որ կը յիշեցնէ գինեծագային եթերներուն հոտը։ Յետոյ, քոնեաքի այս նմոյշներուն քիմիական բաղադրութիւնն հաստատելու համար, դիմեցի՝ Պ. Պ. Շըվալիէի, Վինտէրհօլտի, Շեթայների, Սալէի, Բիէոի, Մօրիի ի գործ դրած եղանակներուն. Ջրային չոգիացած մասը՝ 1.88 առ հարիւր միացորդ մը տուած է. քանի մը կաթիլ Բէր-քլօրիւր դը ֆէր անմիջապէս երեւան բերաւ թանէն ու փէաի յատկանշանական սև գունաւորումը։

Իմ ամբողջ քննութիւններուս արդիւնքի նայելով քոնեակին նմոյշները կը պարունակեն քիմիական հետեւեալ բաղադրութիւնը

Խաղողի եթերանիւթային ալքոլ	43.10
Ջուր	55.02
Հաստատուն միացորդ	1.88
Համագումար	100,00

Հակառակ իմ մանրախոյզ զննութիւններուս՝ քոնեակի յիշեալ նմոյշներուն մէջ չկցի գտնել առողջութեան վնասակար ո և է օտար նիւթ։ Ուրախ եմ որ կրնամ յայտարարել ձեզ թէ այցելած ըլլալով ձեր Պալըք-Բազարի գործարանն ի Պոլիս, և պատրաստութեան ծառայող նախնական նիւթերը քննած ըլլալով, ինչպէս նաև մշակուած արտադրութիւնը, անձամբ հաստատեցի թէ խաղողի զուտ գինիի ոգին իրաւ հանուած է Սամոսի մեքեց ճերմակ գինիէ, ասկից ամէն պարագայի մէջ լուրջ երաշխիք մըն է ձեր պատրաստած քոնեակի տեսակին գերազանցութեանը։ Գինիի հոտին փափկութիւնը և անուշութիւնը յատկանշանական հանգամանքը կը կազմեն ձեր քոնեակին։

Այս բուռածներուն վրայ հիմնուելով կը հետեւցնեմ թէ խաղողի քոնեակը, զոր կը պատրաստէ Միքիօղի գործարանը, արժանի է որ հասարակութեան յանձնարարեմ իբրև առողջապահական ըմպելի։

Ի հաստատութիւն որոյ կը յանձնեմ ներկայ վկայականս։ Ժ. ԾԱՆՆԻ
Բժշկ-գէտ կայս. Պալատան
Կ. Պոլիս 4 օգոստ. 94

ԻԼԱՆ

Ճէնիէթի Քէքեան Բէրիէքիմալ Վալիտէ Սուլթան հազրէթլէրինին վագֆ չէրիֆի միւսթէղիլաթընտան քէօրփիւ պաշընտա վէ Աքսէրայտա վագֆը մագալա վէ տիւքքեանլար կէլէճէք 311 սէնէսինտէն իթիպարէն քեմաֆիիւս ասարը 3էր սէնէլիկ եէնիտէն իճարէ վիրիլէճէկլինտէն թալիպ օլանլարըն չուպաթըն 8ինէ գատար պէհէր չարշանպա վէ բազար կիւնլէրի սաաթ 7է գատար Էվգաֆը հիւմայուն նէզարէթը ճէլիլէսինտէ վագֆ միւշարիլէյհա օտասընտա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

15 քեանունը սանի 310
231 4—7

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ԳԱԼԱԹԻՈՅ

19/31 Յունվ. 1895

Անուանական Դրամագլուխ	Թղթոց Անուանական Գիները		Տոկոս %	Անուանք Արժեթղթոց	Թուական	Ընթացիկ Գիներ: Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ	Ընթացիկ Գիներ: Բացուեցաւ այս առաւօտ
	Անուանական	Վճարուած					
Ա. Ո. 7,183,872	100		1	Քոնսոլիտ Սէրի A		— —	— —
» 10,241,048	100		1	» » B	1881	— —	45 —
» 30,332,811	100		1	» » C		— —	31 20
» 43,963,396	100		1	» » D		29 07	29 08
Ֆր. 793,000,000	400		—	Ռումէլիի Երկաթուղի	1870	126 ½	127 —
Ա. Ո. 4,545,000	100		4	Օսմանիէ	1890	— —	100 —
Ֆր. 185,631,180	500		4	Բրիօրիթէ	1890	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,938	Ֆր. 500		5	Մաքսային Պարտաթուղթք	1886	— —	— —
Ա. Ո. 10,000,000	20	10		Պանք Օթոման	1863	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22	11		Քրէտի Ժէնէրալ Օթոման	1869	— —	10 36
Ա. Ո. 600,000	10	6		Պանք տը Քոնսդանդինոբլ	1872	— —	4 28
» 600,000	10	5		Սօս. Օթ. տը Շանժ է տը Վալ.	1872	— —	6 07 ½
Ֆր. 14,000,000	140	140		Բաժնեթղթ. Լաւրիումի Հանքին	1878	— —	33 —
» 45,000,000	500	300		Անատոլուի (Բաժնեթուղթ	1889	— —	600 —
» 80,000,000	500	500	5	Երկաթուղիք (Պարտաթղթ.		— —	477 20
Օ. Ո. 200,000	20	8		Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1882	— —	9 40
Ֆր. 709,506	500	500	5	Թրամուէյ (Պարտաթուղթ		— —	501 —
Ֆր. 100,000,000	500	200		Օսմ. Ռէժի	1883	— —	21 16
Ա. Ո. 110,000	1.40	1.40	6	Օսմ. Սիկարէթ	1892	— —	2 22
Օ. Ո. 440,000	11	5½		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1893	— —	8 05
Ֆր. 20,000,000	500	500		Ջրի Ընկերութիւն, Տէրքոս	1882	— —	412 —

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ՏԻ ՎՐԱՅ		Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի		2	50
1 ամսուան համար		6	—
1 օրուան համար		1	—
Ռըփոր		—	—
Կանտիլի (Հէվալէսիզ)		—	40
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	111	⅛
Փարիզ »	Ֆր.	22	72 ¼
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիօր.	11	13 ¼
Պերլին չէք	Մարք.	18	--

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ			
8 օրուան համար 25 հատի	Ֆր.	3	—
1 ամսուան համար	»	5	75
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ			
Անգլ. ոսկի	Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	26
20 Ֆրանքնոց		88	09
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)		107	20
Քրիմիթ		51	15
Ռուպլ Թղթադրամ		8	38
Մէճիտիյէ		108	30
Մանր արծաթ		103	—
Մէթալիք		97	—
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի		6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 29 Յունվ.			
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիք.	Ֆր.	— —	—
» » C »	»	29	20
D (Բացուած	»	26	40
D (Գոցուած	»	26	45
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	128	50
Բրիօրիթէ	»	489	37
Մաքսային Պարտաթուղթք	»	504	37
Օսմանիյէ	»	480	62
Ռէժիի Բաժնեթուղթ	»	485	62
Պանք Օթոման (անուանեալ.)	»	680	—
Ռանթ Ֆրանսական 3%	»	102	52
» » 3½%	»	108	35
» Իտալական	»	86	32
Քրէտի Լիոնէ	»	823	75
Քրէտի Ֆոնսիէ	»	900	--
Քոնդուառ տ'էսքոնդ	»	577	50
Սուէզի Բաժնեթուղթ	»	3087	—
Եգիպտական Միացեալ	»	— —	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	175

ՎԻԵՆՆԱ 29 Յունվ.			
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆիօրին	74	40
Օսմ. Ռէժի	»	237	70
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես		124	70
» Փարիզի »		49	40

ԼՈՆՏՈՆ 29 Յունվ.			
Քոնսոլիտ Օսմանեան A	Ա. Ո.	65	50
» » B	»	45	—
» » C	»	29	25
D (Բացուած	»	26	18
D (Գոցուած	»	26	25
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% (Երաշխաւորեալ.		99	25
» » 1894 3½% (Եգպ. Հրկ.ով		104	25
Պանք Օթոման (վճարեալ)	»	17	12
Այտընի Երկաթուղի	»	12	75
Միացեալ Եգիպտական	»	105	12
Առանձնաշնորհեալ	»	— —	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ	»	104	87
Ռանթ Հելլենական 5%	»	29	—
» » 4%	»	31	50
Պուլկար. Փոխառ. 6%	»	88	50
» » Նոր 6%	»	99	50
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս		25	336

ՊԵՐԼԻՆ 30 Յունվ.			
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի	Մարք	99	90
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	112	80
Անատոլուի Երկթ. ¼ Պրթղթ.	»	— —	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս		20	38
» Փարիզի » 2 ամիս		— —	—
Մակեդոնիոյ երկաթուղի		62	70

ՓԱՐԻԶ, ՓՈՔՐ ՍԱԿԱՐԱՆ 30 Յունվ		
Օսմանեան Քոնսոլիտէ D. Սէռի	26	50
» Երկաթուղի	126	—
» Ռէժի	— —	—
Մաքսային Պարտաթուղթք	— —	—
Բրիօրիթէ	— —	—
Պանք Օթոման	679	37
Եգիպտական Միացեալ	— —	—
Ֆրանսական Ռանդ 3%	102	48

ԻԼԱՆ ՊԱԳԸ ՍԸՐԱՍԸԼՐԻ

Յէնիճիւ Օրտուի հիւմայուն մէրքէզի իլէ Բ'ըլէրէնէ օլան աապիրը չահանէ պայ վէ Թապուրլարընտա պուլունան հայվանաթ իչուն 311 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան իթիպարէն 1 սէնէ զարֆընտա լիւզիւմը օլուպ մահալլինճէ մէվքիի միւնագասայա գօնուլմուշ օլան էչեար մուլթափինին իթասընա թալիպ օլարագ փէյ սիւրմէք վէ չէրայիթինի անլամագ խթէկէնլէրին թարիխը իլանտէն իթիպարէն 1 հաֆթա խիթամընա գատար մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 10 2—3

Էրվան քէչի տէրիսի մէչինի ատէտ 100, կիւտէրի մէչին ատէտ 25, Մարօքէն մէչինի ատէտ 25, 2 բէնկլի Ապրօ մաքինասը ատէտ 1, տիպլիք իչուն գալըն գարթօն մուգավա բաքէթ 1, թամ նումէրօ թօփ ատէտ 2, սոմալիքի եան քեագըտը թօփ 2, ալա ճինստէն չիրիշ գըէէ 50։

Մաթպաայի ասքէրիյէ միւճէլլիտխանէսի իչուն միւպայեասընա լիւզիւմ կէօրիւլէն պալատա մուհարրէր էչեա միւնագասայա վազ խուլունմուշ օլտուղունտան իշպու քեանունը սանինին 20ինճի գատար թալիպ օլանլարըն նումունէլէրինի կէօրմէք վէ թէնզիլի ֆիյաթ իթմէք իւզրէ մագամը Սէրասքէրի միւհասէպաթ տայիրէսի չուպէի մախսուսէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 11 2—3

Տայիրէի ասքէրիյէ տէրունունտա պագգալ վէ սիմիտճի տիւքքեանը, տայիրէի ասքէրիյէ սէրունունտա արգուհալճը տիւքքեանը, տայիրէի ասքէրիյէ տէրունունտա բուլճը տիւքքեանը, միսաֆիրխանէի ասքէրի տէրունունտա մէէքիւլաթ վէ մէշրուպաթ սաթըճըլըղը. Այվանսէրայ գարաուլը խարիճինտէ գարագօլխանէ արսասը, Ղալաթասա Ազապլար գարաուլընտա Գալաֆաթ մահալլէսինտէ գարագօլխանէ արսասը, Թօփգաբու սէրայը տախիլինտէ պամեաճըլար օճաղը վէ գալէ տիպի, Թօփ-գաբու սէրայը տախիլինտէ պամեաճըլար օճաղը վէ մէքթէպ տիպի, Լանգատա չարշը պաշընտա գարագօլխանէ արսասընտա գահվէ տիւքքեանը, Պէյօղլընտա վէ մէքթէպը Սուլթանի իթիսալինտէ համամ, տայիրէի ասքէրիյէ մաթպախ տէրունինտէ կեաղխանէ իթիսալինտէ պագգալ տիւքքեանլարը, տայիրէի ասքէրիյէ էրիւէ տէրունինտէ յօգունտա, գրաաթխանէ, թիւթիւնճիւ, սաաթճը, չէրպէթճի, մահալլէպիճի, հաթար գաբուսընտա գարագօլխանէ արսասը։

310 սէնէսի չուպաթը նիհայէթինէ միւտտէթը գօնթուրաթօլարը խիթամ պուլաճագ օլան պալատա մուհարրէր 311 մարթընտան իթիպարէն իճարէ վիրիլմէք իւզրէ միւզայէտէլէրինի իճրասընա միւպաշէրէթ օլունմուշ օլմագ իլէ իսթիճարէ թալիպ օլանլարըն չէրայիթինի անլամագ վէ փէյ սիւրմէք իւզրէ սէնէյի հալիէ չուպաթընըն 10ունա գատար Մագամը վալայի Սէրասքէրի միւհասէպաթ տայիրէսի չուպէի մախսուսէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 8 3—3

Մալթէփէ խասթախանէսինին միւքթէտիլաթընտան պուլունան 1 պապ պագգալ տիւքքեանընըն միւտտէթը իճարէսի իշպու 310 սէնէսի չուպաթը նիհայէթինտէ խիթամ պուլաճագընտան վէ 311 սէնէսի մարթը իպթիտասընտան իթիպարէն եէնիտէն իճարէ վիրիլէճէկլինէ պինաէն մէզքիւր տիւքքեանը իճարէ թալիպ օլանլարըն 310 սէնէսի չուպաթը իպթիտասընտան 20ինճի կիւնինէ գատար փէյ աքչէլէրինի միւսթաճէլըն խասթախանէի մէզքիւրէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 9 3—3

Ա. ԱԼԷՄԵԱՆ—Գ. ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ ԸՆԿ.

49—52 Կ. ՊՈԼԻՍ ԹԱՀՄԻԶ ՓՈՂՈՑ 52—49
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ ԵՒ ՇԱՔԱՐԵՂԻՆԱՑ

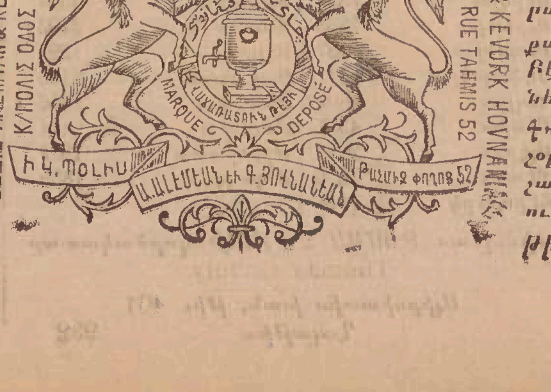
چایخانهٔ عوادیس علیمیان وکیغورق هوانیان
درسعادت تحمیص سوقاغی نمرو ۵۲
ΑΒΕΔΙΣ ΑΛΕΜΙΑΝ & ΚΕΒΟΡΚ ΧΟΒΝΑΝΙΑΝ
Κ/ΠΟΛΙΣ ΟΔΟΣ ΤΑΧΜΙΣ 52
AVEDIS ALEMIAN & KEVORK HOVNANIAN
STAMBOUL RUE TAHMIS 52
A
H
MARQUE DÉPOSÉ
Ի Կ. ՊՈԼԻՍ
Ա. ԱԼԷՄԵԱՆ ԵՒ Գ. ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ
Թահմիզ փողոց 52

Չինաստանէն և Ճաբոնէն հասած են [illegible] նոր տարուան բերքերէն ընտիր թէյեր որոնք կը ծախուին մեր 52 թիւ վաճառատան մէջ։ Իսկ նոր պայմանագրութեան մը համաձայն՝ 49 թիւ վաճառատան մէջ անմրցելի աժանութեամբ կը վաճառուին անգլիական և ֆըրանսական հազարումէկ տեսակ ընտիր շաքարեղէններ, հռչակաւոր Հիւնթլէյ-Բալմէր, Բէք-Ֆրէյն և ուրիշ ականաւոր գործարաններու թարմ պիսքիւիներ, ֆրանսական գոնֆէթ, շօքօլա և քաքաօ. Նաև տեղական լօքում որ Անգլիոյ մէջ իսկ մեծ համբաւ շահած է։ Ընկերութիւնս մասնաճիւղ մ'ալ ունի Պահճէ-Գաբու Մաքսատան նոր դուռ թիւ 14։ 10 58—60

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,054,687
ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐՒՈՅ 2,789,437

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,293,630
ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐՒՈՅ 1,076,015

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայանալ. Նաև քեր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասուն 20,000,000 Անգլիական ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,00

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամադրամներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ յօժարողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 bis սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերու

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏ ԳՈՒՄԱՐ
771,000,000 ՖՐԱՆՔ

Տնօրէնութիւն Եւրոպայի

Փարիզ, 16, Պուլվառ տէ Իթալիէն. 1, 3, ռիւ Լը Բէլթիէ փողոցի սեփական շէնքին մէջ
1845ին հիմնուած է

Ապահովագրեալներու վճարուած	955,000000
1893ի տարեշրջան	
Ապահովագրեալներու վճարուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք ի միջին	160,000000
1894 յունուար 1	
Աւանդք եւ անշարժ կալ. յԵւրոպա	30,000000
Ցանկեալ դրամագլուխ	88,000000
Արդի ապահովագրութիւնք ի միջին	37,000000

Յատկական առաւելութիւնք

Շահաբաժիններու բարդմամբ և ապահովագիրներու վերադարձմամբ՝ ի դէպ մահու։ Պայմանագրութեան նոր եղանակ Ընկերութեան կողմանէ ԱՆՄԵՐԺԵԼԻ սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։ ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան և ուղեւորութեան.

Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխառութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

188 Ա. ՍԻՖԻԼՏԵՐ
Վոյվոտա փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

MA
COGNAC FRANÇAIS
PUR
ANALYSÉ

ՎԱՒԵՐԱՑԵԱԼ ՑԱՏԿԱՆԻՇ.

Ֆրանսական ճշմարիտ եւ զուտ քոնեաք Փորտօ Նաւահանգին Ռեբւնեօն Վինիքօլ եւ Ժօնզաք քորանցներու անանուն ընկերութեանց.

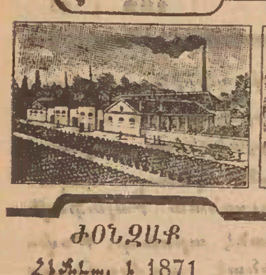
ԺՕՆԶԱՔ
Հիմնուած է 1871

ՓՈՐՏՕ
Հիմնուած է 1848

Այս Քոնեաքները որոնք ուղղակի Ֆրանսայէն կուգան, Բարիզ քաղաքին քիմիագիտական Աշխատանոցի պետ Պ. Շ. Ժիրարի կողմանէ վերլուծուած են։

Իւրաքանչիւր շիշ կը կրէ մի էթիքէթ որոյ վրայ կը գտնուի իւրաքանչիւր տեսակին լուծման վկայականն որ վաւերացեալ է Ֆրանսական կառավարութեան եւ Բարիզու Օսմանեան ընդհանուր Հիւպատոսին պաշտօնական կնիքներով։

Այս ըմպելեաց արտադրութեան վայրն եւ ճշմարտապէս զուտ ըլլալն այսպէս բացականչէս երաշխաւորեալ լինելով, պէտք չի մնար ուրիշ գովեստներ շռայլել, ուստի կը բաւականանք հասարակութեան ծանուցանել միայն այս ընտիր ըմպելեաց յատկանիշերը եւ Պոլսոյ մէջ կեդրոնատեղին որ է մեր ընդհանուր գործակատար Պրք. Բ. ՀՈԼԱՍ եւ Ընկերութեան մթերանոցը, Պոլիս Վիթալ խան Թիւ 3։

Վերոյիշեալ ընկերութեանց տնօրէն եւ վարիչ
Մօրիս Ամբրէօ

12 շիշ պարունակող իւրաքանչիւր սընտուկ կը վաճառուի ըստ տեսակին 30. 42. 48. 60. 72. 84 եւ 90 Ֆրանքի.

Վ. ԳԱՍԱԲԵԱՆ էֆէնտիի դեղօրէից մթերանոցը. Պոլիս, Պահչէ քաբու։

Կը ծախուի նաեւ քաղքիս ուրիշ գլխաւոր դեղօրէից եւ նպարեղէնաց վաճառատուններ։

Շիշով վաճառուած եւս փոքր ինչ տարբեր գնով։

COMP. RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 16/28 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 17/29 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով
Դշ. 18/30 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Դշ. 18/30 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Եշ. 19/31 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 20/1 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Յունվ. 17/29, երկուշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիփոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին 605

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Ա. ՄԱՅԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.
Ի ԲԵՐԱ, ԹԻՒՆԷԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, Ի ՊՈԼԻՍ, ԿԱՄՈՒՐՋԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

[illegible] ԳԻՆ

Վերջնապէս հաշուեխառնութեամբ իւր՝ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ԵՒ ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՁՄԵՌԱՆ ՊԱՏՃԱՌԱՒ, 50%—60% զեղչով։ Մեծ վաճառաշահութիւն երիկ մարդոց, տղայց և մանչերու հանդերձեղէնաց, մեծապէս զեղչուած գիներով, ամէն մարդու մատչելի։

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ Յ. ԽԱԳՈՒՐԵԱՆ

MARQUE DEPOSÉE

Մասնաճիւղ կը գտնուի Օսմանեան ամէն քաղաքաց մէջ

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովը, թէյի ճաշակն եւս նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կ'ստացուի։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբք, այս տարի եւս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմազան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Չինաստանի, Ճավայի, Ցէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ. և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր հատուէնտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գիներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տալու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ սնտուկներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել եւս յարել մեր սկզբունքին, որ է ուղղամտութիւն, ընտիր թէյեր, չափ և գնոց մաքրութիւն։

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին եւս, անոնց բազում կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՅԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն. Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ. Յ. ԽԱԳՈՒՐԵԱՆ Ձէյրէկ սէլ խան թիւ 10, Պահչէ-Գաբու. 19

ՖԷՐՆԷԹ-ՊՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց
Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ շքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդէսին մէջ.

Բոլոր տարուան յաջողութիւն յԻտալիա, յԱմերիկա, ի Հնդկաստան, յԱրեւելս և յԵգիպտոս —Շքադրամ 1885ի Անվերսայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մէլպուրնի և Պրուսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատելֆիոյ, 1873ի Վիէննայի միջազգային ցուցահանդէսներուն մէջ։

ՖԷՐՆԷԹ-ՊՐԱՆԳԱ առողջապահական ամենէն ծանօթ ըմպելին է.—Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իբր զգուշական ջերմախտական տաքային երկիրներու տենդերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի.

ՖԷՐՆԷԹ-ՊՐԱՆԳԱՆ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը գրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս ըմպելին, բոլոր ծանօթ ըմպելիներէն և ամենէն գերազանց, կ'առնուի ամեն օր ճաշէն առաջ իբր ախորժաբեր. ճաշէն յետոյ, որպէս մարսողական է. կարելի է խառնել զայն վերմութի, գինիի, սէլձի ջրոյ և խահուէի հետ.

ՖԷՐՆԷԹ-ՊՐԱՆԳԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշարարաց նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է [illegible] և [illegible] 2218

ՈՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828
Հաստատեալ է Փարիզ ըր Լէպրոնտէլին, Պան փողոց, Թիւ 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,801
Վճարուած վնասք	»	156,000,000
Երաշխաւորութիւնք «Ունիօն-Լիֆ»	»	114,500,000

Ի Կ. Պոլիս, Ընկերութեան դրամատունը՝ ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՆ։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քայսէրլեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, քարաքէօյի հրապարակը, Էնկի-Խան, առաջին յարկ։ 42

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Որ ամէն երկու շաբաթ կը բանի Լիվերպուլէ և Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնո
Ումպրիա	7718	Գազալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավոնիա	5587	Ադլաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալէբբօ	2143	Թրինիտատ	1899
Քէտար	1876	Մորօգգօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսիատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 932

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՑԿԱԿԱՆ Լ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիոյ և Պոլսոյ միջեւ կանոնաւորեալ բանող

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն

Նաւուղեկի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸԳՈՒԼ
1054 Մումհանէ փողոց Թ. 108

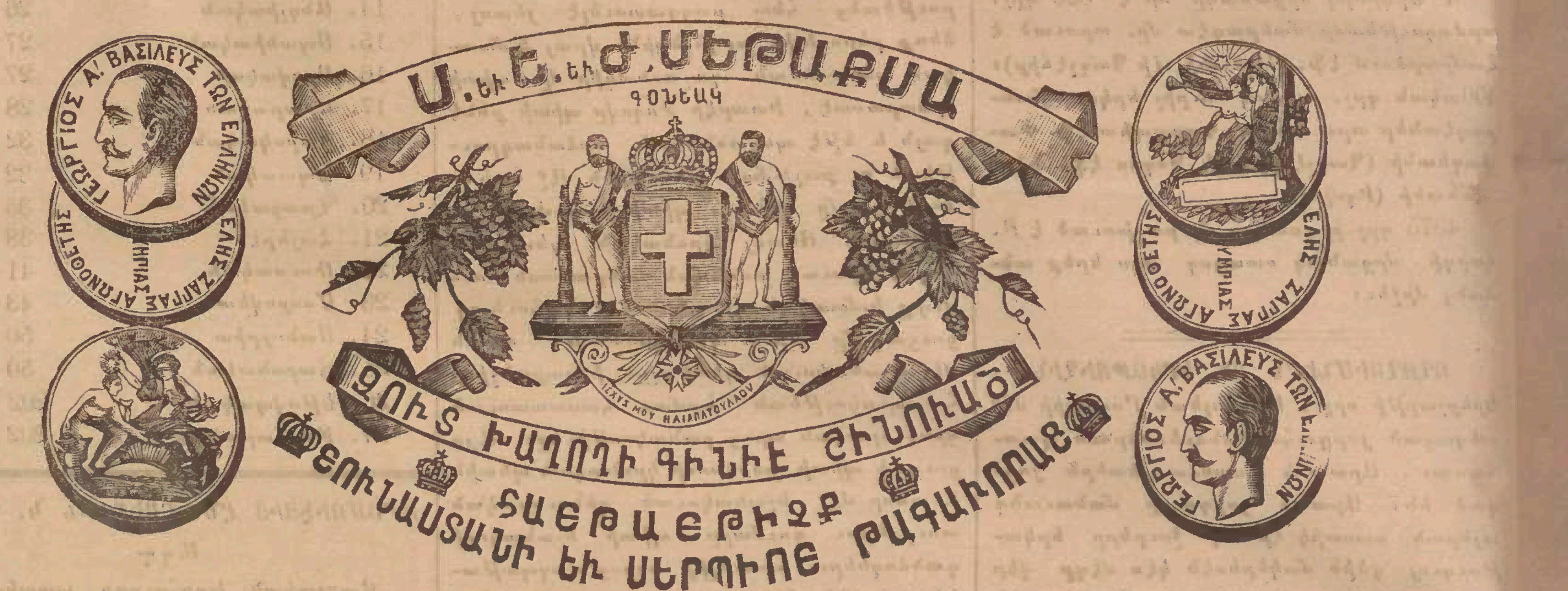
Ա. եւ Ե. եւ Ժ. ՄԵԹԱՔՍԱ
ԳՕՆԵԱԿ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΙΣΧΥΣ ΜΟΥ Η ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ
ՁՈՒԹ ԽԱՂՈՂԻ ԳԻՆԻԷ ՇԻՆՈՒԱԾ
ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՔ
ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԵՒ ՍԵՐՊԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԱՑ

ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԳԱՀԱԺԱՌԱՆԳ ԻՇԽԱՆԻՆ

Յունաստանի ու Սերպիոյ Թագաւորք եւ Յունաստանի գահաժառանգ Դուքսն Սպարտայի կը գործածեն այս քոնեաքը։ Հետեւեալ արուեստահանդէսներէն մրցանակ ստացած է.

Բրիւքսէլ	1894	ոսկի շքադրամ քոնեաքի համար	Բրակա	1834	ոսկի շքադրամ քոնեաքի և զանազան ըմպելեաց համար
Վիէննա	1894	» » »	Բրակա	1894	» » » սպիտակ գինիէ պատրաստուած քոնեաքի հմր.
Անվերս	1894	» » »	Շիքակօ	1893	» մեծ մրցանակ միւսքէթ խաղողէ պատրաստուած քոնեաքի համար։
Լիոն	1894	» » »			

Տարին 2,000,000 ֆրանք սպառում ամեն կողմ։ 1893 օգոստոսէն 1894 փետրվարի վերջը 24,902 սնտուկ եւ 491 տակառ քոնեաք արտածուած է ի Թուրքիա, Պուլկարիա, Ռումանիա, Ռուսիա, Աւստրիա, Գերմանիա, Սերպիա, Մասուա, Հապէշստան, Անգլիա, Պելժիա, Ամերիկա, Պարսկաստան եւ Հնդկաստան

	տակառ	սնտուկ		տակառ	սնտուկ
Աւստրիական շոգենաւերով	70	7528	Բանէլլէնիք շոգենաւերով	5	1009
Գերմանական »	70	1697	Ռուսական »	43	856
Մէսաժըրիի »	4	1184	Ճօնսըն »	9	437
Ֆրէսինէի »		132	Խըտիվիյէ »	122	5572
Իտալական »	168	6487	Գումար	491	24902

Այս արտածումնք ապացուցուած են շոգենաւերու գործակալութեանց վկայագրերովն՝ վաւերացեալ Պիրէոսի քաղաքապետութենէն։

Ամեն տեսն գործարաններու ու մթերանոցներու մէջ 500,000 օխա քոնեաք պատրաստ կայ։

Ի Պիրէոս Արիսթիտի, Ալիբիթի, Նիրէ, Թա, աղջկանց վարժարանին մօտ, Գարօ Տ'Իսթ իա եւ երկաթուղւոյ մօտ 7 մթերանոցներ ունին։ Փափաքողք կրնան այցելել եւ պարզ նախութիւնները տեսնել։

Մէթաքսա եղբարք 100,000 ֆրանք պարգեւով մը կապահովեն թէ իրենց քոնեաքները անարատ խաղողէ ու գինիէ պատրաստուած են, ինչ որ հաստատած են բժիշկներ ու քիմիագէտներ, որոց անունները նշանակուած են իւրաքանչիւր շիշի փաթթուած վկայագրերու մէջ։

Հիւանդանոցներու մեծ մասին մէջ այդ քոնեաքը կը գործածուի։

Մէթաքսա եղբարք ի Պիրէոս Ամլօնի կամ Քարտիսրաքիի հրապարակը գտնուած Ամբլօս անուն գործարանին մէջ խաղողի ոգիէ ամեն տեսակ ըմպելիներ եւ մանաւանդ մեծ քանակութեամբ ալ կ րոմ կը պատրաստեն։ Այս վերջինը տակառով կը ծախուի։

Միակ ներկայացուցիչք բովանդակ Թուրքիոյ համար, Թրեանտաֆիլօրո լօս եղբարք, Ղալաթիա, Մումհանէ թիւ 53 եւ 69։

SELS EFFERVESCENTS LE PERDRIEL

SELS DE LITHINE
Effervescents
LE PERDRIEL
Contre la Goutte, la Gravelle et les Rhumatismes
Assimilation Sûre.

ANTIPYRINE
Effervescente
LE PERDRIEL
Contre Douleurs, Migraines, Mal de Mer, etc.
Ne produisant ni Crampes ni Nausées.

LE PERDRIEL et Cie, Paris.

ՏԻՔ. Ս. ԽԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ 1852 ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ Հաստատեալ 1852
ՊԱՀՃԷ-ԳԱՓՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշքշուք լինելու արհեստական ակռաներ պատրաստելու։ [illegible] ակռաները, ոսկի, պլաթին և [illegible] լեցնել, ինչպէս նաև կը դարմանեն բերնի և ակռայի ամեն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ցաւ զգացնելու։

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէսօր։ 38

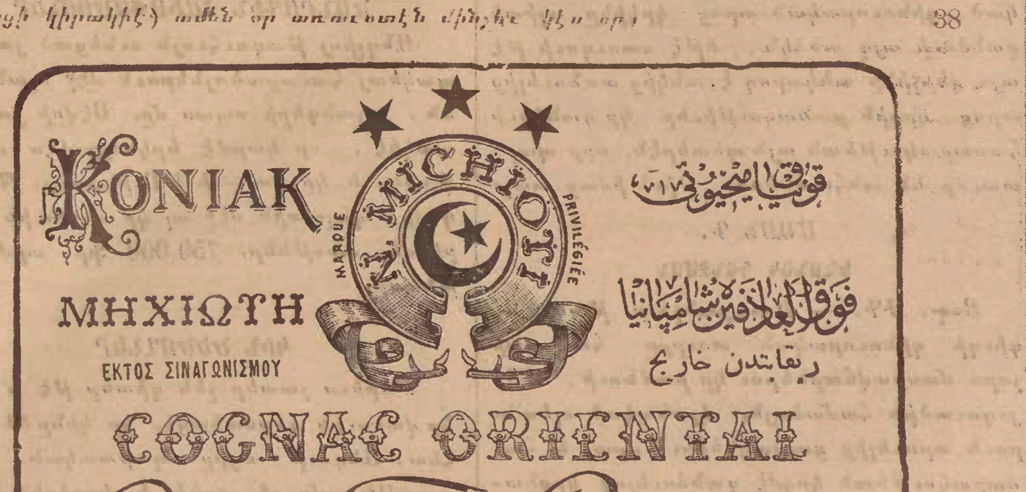

Երեք աստղով շիշը 30 ղրուշ, — երեք աստղով ½ շիշը 15 ղրուշ։ Երկու աստղով շիշը 18 ղրուշ։ Մէկ աստղով շիշը 12։ Մօսքիթօ և փեզլ օղի շիշը 12 ղրուշ։

Royal Windsor

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒ

Սպիտակ մազեր ունի՞ք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցա՞ծ են կամ կը թափի՞ն, Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռօայէլ-Վինտզօրի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափիլն եայլն։ Այս դեղ, որուն տէրը շքադրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի ղրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով։

Վիէժէնի վարդի օպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռօայէլ Վինտզօրի ծախուած տեղերը։

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Երթևեկութիւն Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտէսայի միջեւ
ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինիօ	1600	Բալէրմօ	3200
Անճէլօ	3000	Կալիլէօ	5500	Բաւտէր	1700
Ապօլլօ	5500	Կիթանօ	2200	Բլաթօ	1500
Արկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլօ	1000
Արիօսթօ	3000	Կրօտնօ	2200	Քուիդօ	2800
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալթօ	4400
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	3200
Պրաւօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	3000
Պըֆֆալօ	8800	Համպէր	1200	Րօմէօ	3500
Չէլլօ	2600	Ճակօ	5000	Րօզարիօ	3500
Գալիփսօ	[illegible]500	Ճիւնօ	2300	Սալէրնօ	4000
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանթիակօ	8200
Գազօ	[illegible]000	Քօլլինօ	4[illegible]00	Սաֆօ	2000
Գօմօ	[illegible]700	Քօլինօ	2200	Սիլվիօ	2000
Ջիպալկօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	4300
Գլիօ	550	Լէանտրօ	4500	Թ. Ուիլսըն	3000
Կօլօրատօ	3400	Լիվօռնօ	3000	Թասսօ	1200
Տիտօ	[illegible]500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	2800
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրքուաթօ	900
Տուրօ	4800	Մարչէլլօ	6500	Ուրպինօ	5000
Տրաւօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուռնօ	5000
Էյնատօ	[illegible]600	Մուրիլլօ	3100	Վէտօ	3600
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	1600
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆֆանի	[illegible]00
Էրաթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ճըմպօ	200
Ֆալքօն	800	Օզրանօ	4500	Զէրօ	1[illegible]0
Ֆիտօ	700	Օզօ	2000	Մօսքիթօ	1[illegible]0

Էճիբշըն Մօնարք 8000
Բըրմըն Մօնարք 8000
Լըգիըն Մօնարք 8100

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՌԻՅՕ
Գործակալք
39 Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միւլքի խան, Ղալաթիա

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրփուլի, Պօրտոյի, Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջեւ բանող

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Րամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէբթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբընի	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
847 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրփուլ

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ